

genforeningsstenen i Bagved

Årbog 2013

Du
ti 23.10.2012

Årbog 2013

37. årgang

Gladsaxe Lokalhistoriske Forening

Udgivet af Gladsaxe Lokalhistoriske Forening

Forsiden

Genforeningsstenen på den lille høj ved Bakkegården - krydset Ring IV/Bagsværd Hovedgade.

Tegning: Henry Voss

Lerkaret fra Højgårdsfundet

Da Slangerupbanen blev anlagt, fandt man i 1905 (mellem nuværende Helmsvej og Højgårdsvænge) en grav fra Jernalderen, der bl.a. indeholdt skeletdele og et lerkar fra Yngre Romersk Jernalder - også kaldet Folkevandringstiden (år 200-400). Lerkar som dette, formodentlig til rejseproviant på vejen til det hinsidige, benytter vi i dag som bomærke af Gladsaxe Lokalhistoriske Forening.

Redaktion: Jens Mortensen
Arne Fogt
Flemming Bruun

Grafisk tilrettelæggelse: Jens Mortensen

Fotos og illustrationer: Gladsaxe Byarkiv, Lokalhistorisk Afdeling, Kaj Bonne Mortensen m.fl.

Grafisk Produktion: Grafia Tryk ApS

ISSN 1903-0916

Indhold

Forord	5
Frisuren var Hovedsagen gennem 52 år.....	7
Af: Carsten Egeholt	
Genforeningen i Bagsværd	15
Af: Arne Fogt	
Sommerjob som pakkepostbud i Søborg 1949-50.....	23
Af: Evald Brønd	
Bagsværd Boldklub siden 1959	32
Af: Hans Rostgaard, Ole Kamper, Frands Manley Madsen, Gunnar Kristensen, Per Helligkilde, Yan Sørensen og Jan Schøtt.	
Et tidsbillede af et sommerhus i Regattakvarteret	45
Af: Freddy H. Christensen	
Året der gik - Gladsaxe 2011/12	60
Af: Jens Mortensen	
Foreningens publikationer.....	62

Forord

For 37. gang udgiver foreningen en årbog, vi håber indeholder artikler, som har din interesse. Der er sket meget siden den første årbog i 1968 så dagens lys, men artiklernes kvalitet samt forfatternes interesse for Gladsaxes historie er der ikke ændret ved.

En af kommunes ældste frisørsaloner lukkede i år, hvor Helge Jensen efter mange års arbejde som frisør lagde saksen væk. Men også Helges liv udenfor salonen får vi et fint indblik i. Artiklen er skrevet af Helges søn, Carsten Egeholt.

Foreningens årbøger har ikke haft ret meget om idrætten, udover årbogen fra 1998, der blev udgivet i samarbejde med FIG i anledning af idrætssamvirkets 75 år jubilæum. Det rådes der bod på i år, hvor Gunnar Kristensen sammen med flere andre fra Bagsværd Boldklub, har skrevet et stykke om en boldklubs liv i en periode over 40 år.

Freddy Christensen skriver om barndomsminder fra Regattakvarteret, hvor hans familie havde sommerhus fra 1951–1964. En fin historie om området i Bagsværd, der skifter karakter fra sommerhusområde til parcelhuskvarter.

Evald Brønd husker tilbage til 1949, hvor han var postbudafløser. Han gengiver arbejdsrutinen på de forskellige funktioner på posthuset og giver beskrivelse af Søborg i efterkrigstiden.

Så har formanden været oppe på byarkivet og gennemset lokalaviserne fra 1920–21. Det er der kommet et stykke om Sønderjyllands genforening med Danmark i 1920 ud af. Artiklen beskriver, hvordan man i Bagsværd fejrede denne begivenhed.

Bagerst i bogen kan I se en omtale af tidligere årgange af udsendte årbøger og DVDer, så især nye medlemmer har mulighed for anskaffe sig lige den bog med den historie, eller se de filmklip, som de synes kunne være er spændende at vide lidt mere om.

En stor tak til bidragerne og til Gladsaxe Kommune. Uden støtte herfra havde det ikke været muligt at udgive årbogen. I næsten 30 år er årbogen redigeret og layoutet af Erik Starup, der desværre døde i sommer. Jens Mortensen har påtaget sig at løfte opgaven efter Erik.

Arne Fogt
Formand

Frisuren er hovedsagen - en markant facade på Søborg Hovedgade 149 - som Helge og Anni Jensen drev i mere end 50 år; de sidste 30 år med assistance fra datteren Charlotte (tv.). Helge Jensen var tillige et markant og ikke mindst festligt medlem af Søborg Handelsforening. Foto Kaj Bonne.

Frisuren var Hovedsagen gennem 52 år

'Frisuren er hovedsagen' på Søborg Hovedgade 149 lukkede med udgangen af 2010 efter næsten 52 år i bybilledet.

Af Carsten Egeholt

Den 31. december 2010 præcis kl. 14.00 drejede frisørmester Helge Jensen (født i 1931) nøglen om for sidste gang i 'frisuren er hovedsagen'. En epoke i Søborgs forretningsliv var slut.

Oprindeligt hed frisørforretningen "Salon Anni" og lå i nr. 151. Det var Anni Jensen (født i 1937), der den 15. januar 1959 åbnede i små lokaler tæt ved den nuværende adresse.

Ægteemanden Helge Jensen, der var udlært herrefrisør, blev fra starten engageret hos fru. Han var i februar 1960 på et hårfarvningskursus på Schwarzkopf-Studio i Hamburg i Tyskland for at dygtiggøre sig.

I december 1965 solgte Anni og Helge salonen i nr. 151 (der blev til Amy's blomsterforretning) for at flytte ind ved siden af i nr. 149, hvor parret havde købt købmand Danielsens forretning, som de havde i lidt over tre år, inden de i december 1969 købte hjørnebutikken 'Isenkræmmer Mirners efff.'.

En væg blev slået ned, og der fremstod en stor lys frisørsalon med i alt fire store udstillingsvinduer, som den nu afdøde kunstner og dekoratør Flemming Heiber - der var med fra starten i 'Salon Anni' - i en årrække dekorerede med sin helt egen og meget iøjnefaldende streg.

Udvidelsen betød, at salonen nu rummede 16 betjeningspladser og fem vaskepladser. Anni og Helge Jensen havde i salonen selskab af datteren Charlotte (født i 1960), der nåede at fejre 30 års jubilæum i salonen, inden den lukkede.

Et arbejdsliv med humor

I den store frisørsalon med den hyggelige atmosfære kan familien Jensen se tilbage på et langt arbejdsliv med humoren i højsædet. Det er altid faldet helt naturligt for Helge Jensen, at være en frisk fyr med kort vej til smilet og det gode grin.

Det gav mange faste kunder i salonen. Når man kom ind i salonen, mødte man næsten altid en

fløjtende Hr. Jensen, der øjnede enhver chance for at lave sjov.

Det var ikke noget særsyn, når frisørmesteren - i bedste John Cleese-stil holdt stolen og i sidste øjeblik sendte den ind under en blind kunde efter, at han havde bedt hende tage plads.

Han kunne heller ikke dy sig for at spørge de kvindelige kunder, der fik farvet bryn og vipper, om de ønskede noget at læse i vel vidende, at de selvfølgelig ikke måtte åbne øjnene. Helge Jensen elsker at underholde andre. Det ved alle, der kender ham. I frisørsalonen havde han altid en munter bemærkning klar, og blev med rette kaldt den glade friske dreng blandt de forretningsdrivende på Søborg Hovedgade.

Det hele begyndte på Søborg Hovedgade 151, hvor Anni Jensen etablerede Salon Anni.

Januar 1959.

☆

Damefrisør-salonen

Søborg Hovedgade 151

har faaet ny indehaver og nyt navn

Salon „Anni“

ved Anni Jensen

Søborg Hovedgade 151
SØ 7662

Den personlige frisure

kræver en særlig klippeteknik. Lad os formskære Deres haar og finde netop den frisure, der fremhæver Deres personlighed.

☆

I forbindelse med åbningen af "Salon Anni" i januar 1959 blev denne annonce indrykket i avisen, der den gang bar navnet Folkebladet.

Helge Jensen har i mange år været medlem af en trylleklub sammen bl.a. Erik Weidinger fra Weidinger Glas og nu afdøde Johs. Kaastrup fra Ostedelikatessen. Trylleklubben blev et fristed, hvor alverdens sjove ideer og skøre påfund blev levet ud. Det passede Helge Jensen godt, at være i magisk selskab med vennerne.

Fynske gener

Helge Jensen stammer fra Egense ved Svendborg, hvor han kom i lære i Vester Skerninge. Efter læretiden fik han job i en herrefrisørsalon i Fakse Ladeplads.

Det var her, han mødte sin hustru Anni, der var damefrisør. De blev gift og flyttede til Søborg i 1958, inden Anni den 15. januar 1959 åbnede "Salon Anni" på Søborg Hovedgade.

Sjov figur i juleoptoget

Den humørfyldte frisørmester har gennem årene gjort sit til at sætte kulør på forretningslivet i Sø-

borg. Således var han fast mand i utallige fællesarrangementer og en altid aktuel og ny udklædning i årets juleoptog i 25 år, hvor han med sin uundværlige megafon i hånden formåede at få smilet frem hos de mange tusinder langs ruten. Han debuterede i 1976 som Klods Hans med gedebuk og krage.

Det gjorde han så godt, at Handelsforeningen for Søborg og Omegn lod ham stå i spidsen for juleoptoget året efter under temaet "Fut i Søborg", da det skulle markeres, at S-toget var kommet til byen.

Anni med saksen i den nye salon på Søborg Hovedgade 151.

Frisuren var Hovedsagen

Som optakt til Narssaq-ugen i 19769, da der skulle samles ind til et nyt halbyggeri i venskabsbyen i Grønland, hoppede Helge rundt i gadebilledet som isbjørn ledsaget af Kai Maegaard som lirekassemand.

Foto: Svend Nielsen.

Helge ombyggede ved den lejlighed sin gamle Folkevogn til et flot sort lokomotiv med høj skorsten. Siden var han hvert år en fast figur i juleoptoget, hvor han i 1978 var med i aktivitetsudvalget bag juleoptogets tema "Jul i Eventyrland". Her havde alle de dengang mange gadegrupper hvert sit eventyrtema.

I efteråret 1979 dukkede Helge Jensen for første

– en julegave til DEM!

Vi flytter...

ind ved siden af i
nr. 149...

– men vi beholder
salonen i nr. 151 og
opretter en speciel

TEEN-AGE SALON

RECEPTION mand. kl. 11–16

Salon ANNI

SØBORG HOVEDGADE 151 - SØ 7662

En annonce fra lokalavisen om flytningen. I et gammelt fotoalbum har Helge Jensen skrevet, at de den 18. april 1967 satte priserne op, da de måtte følge med tiden. En vandondulation steg til 13,50 kr., hvilket kunderne tilsyneladende mente, var helt i orden.

gang op som isbjørn, som optakt til Narssaq-ugen, da der skulle samles ind til et nyt halbyggeri i vennskabsbyen i Grønland.

Helge hoppede rundt i gadebilledet som isbjørn ledsaget af Kai Maegaard som lirekassemand, Erik Lønborg og fotohandler Mogens Kiærulff fra Bagsværd Handelsforening.

I de senere år deltog Helge i juleoptoget sammen med Steen Lykkebo. Helge har bl.a. været udklædt som Den Lyserøde Panter, Christian IV, Fozzie Bear fra Muppet Show, Mumitroldene, julemand med løve, Skorstensfejeren og hyrdinden, og i 1999

var han en af Scandlines mågerne Kaj og Bøje. Juleoptogene stoppede i 2001.

Hædret med vandrepokal

Ved Handelsforeningens 60 års fødselsdag i 1981 på Søpavillonen blev Helge hyldet for sin store indsats, da han modtog forhenværende redaktør Julius Wædderkorp Hedegaards vandrepokal, som Handelsforeningen uddeler til en forretningsdrirende, der har gjort noget særligt for Søborgs og Gladsaxes handelsliv. Det er Handelsforeningens største hædersbevisning, som første gang blev uddelt i 1971 ved Folkebladets 50 års jubilæum.

I forbindelse med indvielsen af Gladsaxe sportshal i 1972 var bordtennislandsholdsspiller Niels Ramberg inviteret til at skulle spille opvisningskamp.

Pludselig dukkede Helge Jensen op iklædt sig en gammeldags badedragt. Helge Jensen tog kampen op mod Niels Ramberg med et stort bat i hånden, så han bedre kunne ramme bolden.

Episoden morede Niels Ramberg så meget, at de to opbyggede et venskab.

Ramberg kommer stadig den dag i dag (selv om salonen for længst er lukket) til Søborg fra bopælen i Virum for at blive klippet af Hr. Jensen.

Mange troede, at Helge kunne spille bordtennis, men sandheden er, at han hverken før eller siden har haft et bat i hånden.

Det er den eneste gang, hvor samtlige 200 medlemmer via en stemmeseddel helt overvejende valgte Helge som modtager af pokalen.

Hjertevarmen i højsædet

I den velkendte frisør-smalltalk fortalte en kunde - fru Jensen - en dag Anni, at hun skulle holde fødselsdagsfest, og at hun havde været hele Søborg rundt for at finde orangefarvede servietter.

Anni vidste tilfældigvis, at man kunne købe de orangefarvede servietter i en forretning på Søborg Hovedgade, og efter at hun havde sat fru Jensen i tørrehjelman, smuttede hun naturligvis ned og købte servietterne. Fru Jensen fik sig en glædelig overraskelse, da hendes hår var tørret.

Hjertevarme episoder som denne er unægtelig en sjældenhed i dagens Danmark, men sådan var det i 'Frisuren er Hovedsagen'.

Kunstværket malet på væggen af Flemming Heiber forbinder lokalerne i den store frisørsalon. Billedet, der hænger på væggen, vidner om at der en gang var mange ansatte i salonen.

Foto: Kaj Bonne.

Ved Handelsforeningens 60 års fødselsdag i 1981 blev Helge hyldet med forhenværende redaktør Julius Wædderkorp Hedegaards vandrepokal som Handelsforeningen uddeler til en forretningsdrivende, der har gjort noget særligt for Søborg og Gladsaxes' handelsliv

Helbredet fik Anni Jensen til at trappe ned nogle år før sin husbond, der til gengæld havde datteren Charlotte ved sin side i de sidste år i den store frisørsalon. Anni har dog altid været klar med en hjælpende hånd i salonen, når der har været behov for det. Og det har der ofte været, når kunderne skulle have bl.a. retrofrisurer, sat håret op til bryllup eller når de unge holdt studenterfester med tema. Charlotte nåede i august 2010 at fejre 30 års

jubilæum i forældrenes salon. Hun har ud over at være god til det meste også altid været børnenes favorit.

”Ingen andre end dig må klippe ham” har man ofte hørt mødre sige, når de kom med deres børn. Da Charlotte en gang var ude at rejse, havde en mor valgt at benytte en anden frisørsalon, og det gik da også godt, indtil sønnike var placeret i en helikopterstol.

”Hvornår kommer Charlotte”, sagde han så forventningsfuldt. Både mor og søn returnerede hurtigt tilbage til Charlotte, der kunne glæde sig over endnu en hjertevarm historie.

Anni har nu efterhånden vænnet sig til, at have ægtemanden ved sin side i hjemmet på Solnavej i Søborg.

I de seneste par år har de prøvet noget nyt - nemlig at feriere sammen med deres venner.

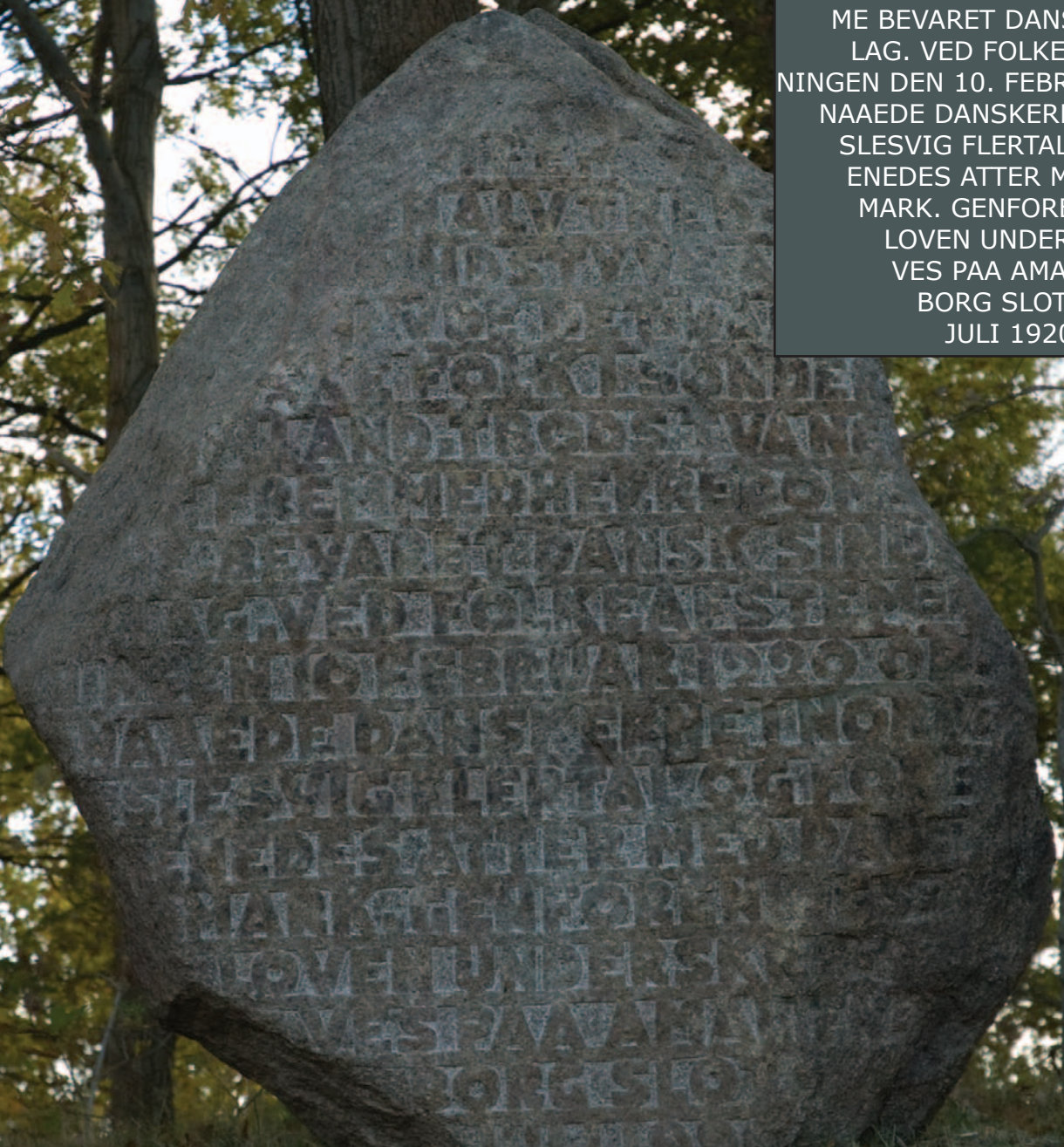
Næsten to år gik der, før det var muligt at afhænde bygningen. Frisuren er hovedsagens lokaler på Søborg Hovedgade 149 er pr. 1. november 2012 overdraget til en fysioterapeut.

Helge og Anni (th.) lukkede "frisuren er hovedsagen" med udgangen af 2010 efter næsten 52 år i Søborg. Foto: Kaj Bonne.

Helge Jensen på sin sidste arbejdsdag den 31. december 2010, hvor han er ved at klippe Michael, der er kommet i salonen, siden han var helt lille. Michael havde taget turen fra Køge til Søborg, for at tage afsked. "Jeg er altid gået fra salonen i godt humør, og så er Hr. Jensen jo en dygtig frisør", sagde han. Foto: Kaj Bonne.

I FEM OG
HALVTREDS
INDSTYVE AAR
HAVDE DET DAN
SKE FOLK I SØNDER
JYLLAND TRODS TVANG
I FREMMED HERREDØM
ME BEVARET DANSK SINDE
LAG. VED FOLKEAFSTEM
NINGEN DEN 10. FEBRUAR 1920 OP
NAAEDE DANSKERNE I NORD
SLESVIG FLERTAL OG FOR
ENEDES ATTER MED DAN
MARK. GENFORENINGS
LOVEN UNDERSKRİ
VES PAA AMALIEN
BORG SLOT 9.
JULI 1920

Genforeningsstenen i Bagsværd er i flg. Johannes Vejlagers bog "Genforeningsmindesmærkernes Historie" fra 1939 den af 561 mindesten i hele Danmark, der har den længste indskrift. Vejlager skriver fejlagtigt at skriften på stenen er gotisk, og han bliver citeret herfor forskellige steder. Skriften er - skønt i versaler - svært læselig, hvorfor den er gengivet øverst her på siden.

Genforeningsstenen i Bagsværd

Af Arne Fogt

Da Sønderjylland stemte sig hjem til Danmark den 10. februar 1920, efter at have været under tysk herredømme i 56 år, var der stor glæde, både i Sønderjylland og i det gamle land, som sønderjyderne kaldte Danmark.

Selve genforeningen skete den 10. juli 1920, hvor kong Christian den 10. red over grænsen ved Christiansfeld på den hvide hest.

Glæden blev markeret ved, at der blev rejst genforeningsstene over hele landet. I alt ca. 500 stykker, deraf de 300 i Sønderjylland. Resten ligger spredt ud over hele landet, heraf én i Gladsaxe.

Lidt historie

Tyskland var på vej til at tabe 1. verdenskrig og håbet om, at Sønderjylland kunne komme tilbage til Danmark, var stor.

Den 4. oktober 1918 bad den tyske hær om våbenstilstand og da H. P. Hanssen, som var det nordslesvigske medlem af rigsdagen i Berlin, fik nys om dette, rejste han grænsespørgsmålet i rigsdagen. Han henviste bl.a. til Wilsons 14 punkter og § 5 i Pragfreden.

Han fik efter stort pres den 14. november 1918, kun tre dage efter at kapitulationen var underskrevet, et skriftligt tilsagn om, at den tyske regering derefter indtog "det standpunkt, at også det nordslesvigske spørgsmål i henhold til præsident Wilsons fredsprogram bør løses af den pågældende befolknings selvbestemmelsesret".

I begyndelsen af januar 1919 trådte fredskonferencen sammen i Paris og den 21. februar fik udsendinge fra den danske regering foretræde og fremlagde ønsket om en afstemning i Nordslesvig.

Den sønderjyske Fond

Dette storpolitiske spil anede man nok ikke meget om i Bagsværd. Men man havde nok på fornemmelsen, at Sønderjylland kunne komme tilbage til Danmark.

Dette bevirkede, at man i Gladsaxe kommunes Grundejerblad den 13. februar 1919 kunne læse opfordringen til at støtte op bag Den sønderjyske Fond.

Sognerådet havde nedsat en komite for Gladsaxe Sogn, "som anbefalede sagen på det allerbedste til

Bidrag til Genforeningsstenen i Bagsværd

modtages af Hr. Manufakturhandler Th. Møller, Bagsværd.

Annonce for bidrag til Genforeningsstenen i Gladsaxe Kommunes Grundejerblad 25. december 1920.

Restaurant Bøndernes Hegn. Huset til højre ligger der endnu lige på den anden side af kommunegrænsen i Furesø Kommune.

beboernes velvillige støtte og vi modtager med tak bidrag – såvel store som små.

Indsamlingslister vil i nær fremtid blive bragt rundt i alle hjem i sognet.”

Formand var proprietær M. Nissen, Bagsværd og som kasserer var udnævnt læge Johs. Johansen, Søborg. Komiteen havde 19 medlemmer som ud over de to før nævnte bl.a. bestod af sognerådsmedlem A. Asmussen, læge på Hareskov Kuranstalt Axel Hansen og F.J. Nielsen-Kolding.

Og så blev der fest

Så er der stille om fonden i halvandet år og først den 10. juli 1920, på genforeningsdagen, står der noget igen i Gladsaxe kommunes Grundejerblad om fonden. Da står der en længere artikel om, hvor besværligt arbejdet har været med at få afholdt møder. Det må også have været vanskeligt at få 19 personers kalendere til at passe sammen.

Men da den endelige dato på genforeningen var blev bekendtgjort, skete der noget. Der blev besluttet at afholde en genforeningsfest.

Pastor Leth og pastor Hatting havde lovet at bekendtgøre festen overfor deltagerne ved gudstjenesterne fredag middag, og lærerne ved Bagsværd og Gladsaxe Skoler lovede at give børnene besked med hjem.

Da Søborg Skole var tom grundet ferien, fik lærer Kreutzfeldt mobiliseret nogle unge mennesker, der sørgede for uddeling af løbesedler.

I Buddinge lovede tømremester H.P. Jørgensen at ringe rundt til alle telefonabonnenterne! En hurtig sammentælling i vejviseren fra 1920 siger, at det var cirka 450 personer, han dermed skulle ringe til. DUI-orkesteret ville komme og musicere, og skovfoged Hansen lovede at rejse en talerstol trods det korte varsel.

Komiteen tog til restaurant Bøndernes Hegn for at ”arrangere sig med værten”, som der står.

Den sidste del af artiklen bliver gengivet ordret: ”Da klokken var godt 7 fredag aften havde der da også lejret sig ca. 300 deltagere ned ad en mosklædt skråning inde mellem de høje granstammer, og der

ville sikkert være kommet endnu langt flere, hvis vejret ikke havde set så truende ud.

Amtsrådsmedlem J. Th. Olsen bød velkommen og dirigerede mødet. Hr. Generalkonsul Hanssen talte for sønderjyderne, folketingsmand Lillelund for Danmark, skolebestyrer Møllerup for den danske ungdom og direktør Nielsen-Kolding for det arbejdende Danmark.

Ind imellem og før og efter talerne blev der afsunget sange, som musikkorpset fra De unges Idræt i Søborg ledsagede aldeles udmærket – så godt at folketingsmedlem Lillelund fandt sig foranlediget til at udbringe et leve for musikken, inden de små spillemænd med fuld musik drog af sted mod Bagsværd Station.

Regnen var så elskværdig at blive borte, indtil de fleste af deltagerne var kommet i hus, og der herskede almindelig tilfredshed om, at vi dog alligevel fik afholdt genforeningsfest herude i sognet”.

Næste gang der høres nyt er i Gladsaxe kommunes Grundejerblad af 6. november 1920, hvor man kan læse følgende under overskriften:

En genforeningsmindesten i Bagsværd

”Indenfor Bagsværd Grundejerforenings bestyrelse har man overvejet mulighederne for at faa rejst en smuk mindesten i byen for, i lighed med, hvad der er sket forskellige andre steder, for paa en smuk maade at fæstne mindet om aarets store, lykkelige begivenhed: Genforeningen med den danske del af Sønderjylland.

Bestyrelsen har til at arbejde videre for sagen nedsat et udvalg bestaaende af ingeniør Forchhammer, skolebestyrer Møllerup og manufakturhandler Møller, og udvalget har straks indbudt det lokale udvalg, der tidligere har arbejdet for at fejre genforeningen, til samarbejde og saaledes suppleret sig med folketingsmand Lillelund,

direktør Nielsen-Kolding og prokurist Victor Petersen og endvidere med den kendte billedhugger Felix Nylund, der som bekendt har slaaet sig ned i Bagsværd og nu venligst lovet at stille sine evner til raadighed i den gode sags tjeneste.

Man har været saa heldig i en af amtsvejens rabatter at finde en kæmpemæssig granitsten, der sikkert vil være fortræffelig egnet til det paataenkte formaal og udvalget har i den anledning sat sig i forbindelse med amtsvejsinspektør Winkel, der med stor imødekommenhed erklærede sig villig til at

Kort fra 1923 viser placeringen af Genforeningsstenen ved Frederiksborgvej (nuværende Bagsværd Hovedgade) skråt overfor Højgården.

afstaa stenen og være behjælpelig med det videre arbejde.

Det er paatænkt, hvis sogneraadet giver sit samtykke at søge stenen rejst paa den kommunen tilhørende højtliggende grund mellem Stralsund og Bagsværd, umiddelbart ved hovedlandevejen; et sted, der vil være fortrinligt til dette øjemed".

I Gladsaxe kommunes Grundejerblad den 20. november 1920 kan man læse at " Hr. Nielsen-Kolding androg sogneraadet om tilladelse til for sig og en komite at rejse en mindesten på kommunens grund i Bagsværd (hvor senere vandtårnet skal ligge). Tilladelsen blev ham enstemmigt givet."

Den grund, der her er tale, om lå skråt over for Højgården, i hjørnet mellem Ring IV, Hareskovvejen og Bagsværd Hovedgade.

Allerede ugen efter, den 27. november 1920, kan man læse i Gladsaxe kommunes Grundejerblad, at " nu går man i gang med at rejse genforeningsstenen. Under ledelse af vognmand Einar Nielsen

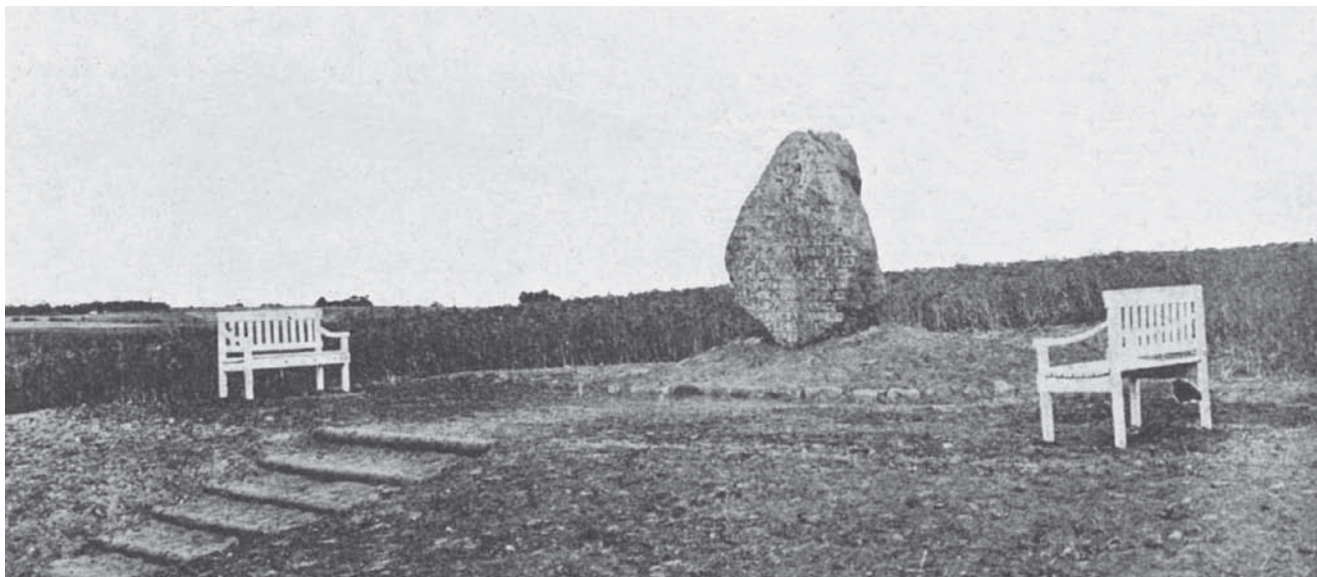
er den kæmpemæssige sten blevet slæbt på plads og i disse dage går en stenhugger i gang med den foreløbige tilhugning efter den af billedhugger Nylund udarbejdede overordenlige model.

Skønt arbejdet udføres vederlagsfrit, vil der dog blive nogle udgifter. Så en indsamling sættes i gang. Komiteens kasserer, manufakturhandler Th. Møller tager mod betaling". Thorvald Møller havde forretningen Magasin du Nord i Bagsværd. For at skaffe de fornødne penge, blev der i Gladsaxe kommunes Grundejerblad den 25. december 1920 og fremefter indsat en lille annonce med følgende tekst:

"Bidrag til Genforeningsstenen i Bagsværd modtages af Hr. Manufakturhandler Th. Møller, Bagsværd."

Genforeningsstenen rejses

Den 16. juli 1921 kan man i Gladsaxe kommunes Grundejerblad læse følgende: "Genforeningsstenen i Bagsværd er nu rejst og det nærmeste terræn reguleret, saavidt man kan komme, forinden der

Genforeningshøjen som den så ud, da stenen blev rejst i 1921.

Billedhuggeren Felix Nylund, fotograferet ca. 1890.

kan plantes og saas græs i de forskellige hertil bestemte arealer.

Stenen staar med sin forside, der helt udfyldes af en inskription, der fæstner genforeningens hoveddata, vendt mod nord mod amtsvejen og virker ved sin størrelse og ejendommelige form meget smuk paa den høje bakke. Inskriptionen, der er tegnet af hr. billedhugger Nylund og indhugges under hans ledelse, giver ogsaa den store smukt formede stenflade en overordenlig virkningsfuld dekoration.

Som bekendt er stenen, der er over 2 meter høj, fundet i vejgrøften lige overfor det sted, hvor den nu rejses.

Transporten af den tunge byrde er udført ved vognmand Einer Nielsens hjælp, medens murermester Olsen har påtaget sig stenens rejsning og fundering.

Man maa være de nævnte herrer taknemmelig for dets store uegennyttige arbejde, de har ydet for denne sags gennemførelse.

Terrænet er ordnet efter en af havearkitekt Terman-sen udarbejdet plan saaledes, at amtsvejens for-tov, som det med det samme er lykkedes grundejerfor-eningen at faa bragt til udførelse, udvider sig ind mod stenen indtil en linje 15 grader fra vejmidten. Herfra fører en trappe af granstammer op til bænk-pladsen foran stenen.

Når aarstiden tillader det, vil den af havearkitekten planlagte beplantning blive bragt til udførelse, med hvilket arbejde gartner Hansen, Bagsværd har lovet at være komiteen behjælpelig.

Alt i alt vil sikkert genforeningsstenen og anlægget omkring den, der senere vil indgaa som et led i parkanlægget omkring det paatænkte vandtaarn, blive et smukt og varigt minde om genforeningen".

Hvem var billedhugger Nylund?

Hans navn var Felix Arthur Nylund, født i Korpo,

Christianslyst som det så ud ca. 1980.

Foto Guillau Hubert

Finland, den 15. maj 1878. Han fik sin uddannelse i Åbo som Victor Westerholms elev 1895-98 og i København, hvor han var bosat i lange perioder i årene 1899 – 1924 og arbejdede på Bing og Grøndahl. Fra 1919 – 1935 ejede han ejendommen Christianslyst på Gammellosevej 307. Han boede syv år i Paris (1900 – 1907), og havde fra 1914 en villa med atelier i Grankulla, Sverige, hvor han døde den 23. december 1940.

Han var gift med malerinden Fernanda Jacobsen (1878 – 1978). Sammen fik de sønnen Gunnar Åge Felix David Nylund (1904 – 1996), som blev keramiker og bl.a. arbejdede på Bing og Grøndahl i

*Stenen sættes på sin nuværende plads september 1978.
Foto Bagsværd Folkeblad*

1926 og 1937 – 1938. Senere fik de datteren Kristina Nylund.

Stenen flyttes

På et areal mellem Bagsværd Hovedgade og nuværende Hillerødmotorvej, hvor vejene krydses af Ring 4, lå der tidligere et grønt område med en udsigtshøj, der blev fredet i 1948 i forbindelse med det planlagte stianlæg langs motorvejen.

Senere, da vejarbejdet blev mere konkret udformet, ophævede man fredningen. Det var i 1965, hvor Ring 4 blev udvidet, men det blev en betingelse, at et areal ved Bakkegården blev udlagt som grønt område, og at højen blev reetableret, så den nye høj, på hjørnet af Ring 4 og Bagsværd Hovedgade, blev af samme højde og nogenlunde samme udstrækning som den gamle.

Det var på denne høj, at stenen fik sin nuværende placering og i Bagsværd Folkeblad kan man den 12. september 1978 læse følgende under overskriften:

Mindsten tilbage på sin gamle plads

”Som så mange andre kommuner har Gladsaxe også sin genforeningssten til minde om grænseflytningen mod syd i 1920. Stenen har stået i Aldershvileparken, men er nu flyttet tilbage til det sted hvor den oprindeligt stod og som faktisk hedder Genforeningshøjen. Højen, der er bevokset med nogle egetræer, ligger på Bakkegårdens areal på hjørnet af Ringvej IV og Bagsværd Hovedgade. Lokalhistorikere i kommunen har ment, at her var stenens rette plads.

Gladsaxe Stenhuggeri har behandlet stenen, før den i mandags kunne anbringes på sit gamle sted. Ved opgravningen i Aldershvileparken viste det sig, at stenen var anbragt i jorden ved at den var tilspidset forned. Nu har stenhugger Poul Jensen og hans folk slebet denne spids bort og anbragt mindesmærket, en kampesten på fem ton, på et støttefundament. Stenens indskrift står i relief, og

hele dens ydre vil fremtræde ganske som da den stod i Aldershvileparken”.

I billedteksten står endvidere, at stenen har stået i Aldershvileparken siden 40'erne, men under denne artikels research har det ikke været muligt at få dette bekræftet. Alle lokalblade fra dengang er gennemset uden at finde noget om dette. Man må derfor formode, at flytningen til Aldershvileparken skete i 1965 pga. vejarbejdet.

At den kom tilbage til sin gamle plads er ikke helt korrekt, da den oprindeligt stod ca. 100 m længere mod nord på den anden side af Ring IV.

Kildehenvisning

Sønderjyllands Historie, bind 2 side 244.

Gladsaxe Kommunes Grundejerblad den 13. februar 1919 samt 10. juli, 6., 20. og 27. november, 25. december 1920. og 16. juli 1921.

Bagsværd Folkeblad 13.9.1978.

Gladsaxe Lokalhistoriske Forenings Årbog 1985-86 side 35.

www.dbhome.dk

Vejviser for Gladsaxe Kommune 1920

Jørgens Olsens notater

Med velvillig assistance fra Brandmandsklubben tog Lokalhistorisk Forening initiativ til at få stenen rensat i september 2012. Foto Jens Mortensen.

*Et typisk postbud fra Søborg
som han så ud i 1950'erne,
Hans Jacob Jensen, på sin
postcykel på Vangedevej.*

Sommerjob som pakkepostbud i Søborg

Erindringer fra 1949-50

Af Evald Brønd

I sommeren 1949 fik jeg et godt kendskab til gader, veje, forretninger mm. i Søborg. Det skyldtes, at jeg da fik et sommerferiejob på posthuset i Søborg. Jobbet fik jeg tilbudt af den daværende postbudformand Laurtiz Barsøe, der var gift med Andrea, kusine til min far på hans mødrene side.

De boede i en villa på Runebergs Allé nr. 21 sammen med deres 3 børn, der alle var nogle år yngre end mig.

Først lidt baggrundshistorie

Efter knapt 7 års skolegang i den 4-klassede landsbyskole i min fødeby Sdr. Vissing i det midtjyske søhøjland, kom jeg på den private Brædstrup Mellem- og Realskole, hvor jeg i 1945 fik realeksamener.

Min lyst til at læse videre var stor, især fordi min bedste kammerat året før var startet på Rungsted Kostskole, men mine forældre havde ikke økonomisk mulighed for, at jeg kunne komme til at følge ham.

At gå på gymnasium i Horsens eller Silkeborg med en afstand på 20-25 km mellem hjem og skole var dengang en fysisk umulighed.

Efter overstået eksamen og sommerferie, delvis med kontorhjælp på kommunekontoret i Sdr. Vissing, blev jeg ansat som kontorhjælp på et sagsførerkontor i Brædstrup.

Postbudformand Laurtiz Barsøe, der var gift med Andrea, kusine til min far på hans mødrene side. De boede i en villa på Runebergs Allé nr. 21

Den ene af kontorets to sagsførere, en ældre overretssagsfører, der havde to sønner i København, gjorde mig i foråret 1946 opmærksom på, at man kunne læse til student på et aftenkursus i hovedstaden. Det syntes jeg lød som en god mulighed, så i august 1946 rejste jeg – knapt 18 år gammel – med tog fra Horsens til København; jeg havde ikke tidligere været øst for Lillebæltsbroen.

I midten af måneden startede jeg så på et aftenhold for den fysisk-matematiske linie på Akademisk Studenterkursus i Nyropsgade. Med hjælp fra en af overretssagsførerenes sønner havde jeg fået mulighed for at få et halvdags kontorjob på et grossererkontor på Worsaaesvej, nabo til Radiohuset.

Søborg Postkontor var en stor arbejdsplads i efterkrigstiden, og postdistriktet var noget større end i dag. Her er hele personalet samlet til fotografering i midten af 1950'erne.

Efter en samtale med grossererens startede jeg på kontoret den 1. september.

Min løn var af en sådan størrelse, at den kunne dække mine udgifter til et møbleret værelse i en villa på Lyngholmvej i Vanløse, middagsmad på et pensionat, skolepenge (halv friplads), bøger samt småudgifter til fornødenheder og lidt fornøjelser i de to år, det tog at få studentereksamen.

Mine månedlige udgifter beløb sig til størrelsesordenen 250 kr., ja det var andre priser den gang! Efter studentefester, lidt arbejde på grossererkontoret og sommerferie hos mine forældre, startede jeg den 1. september 1948 på civilingeniørstudiet på Danmarks Tekniske Højskole på Sølvtorvet. Det var ikke muligt at have arbejde ved siden af studierne (nutidens SU var bestemt ikke opfundet dengang!), så jeg klarede mig det første studieår ved at have vagt på Studenterkurset ved prøver,

lidt lektiehjælp til unge, blandt andre grossererens søn, et legat samt lån af småbeløb hos min far.

Pakkeposten i Søborg

Under besøg hos familien på Runebergs Allé var den mulighed dukket op, at jeg i sommerperioden kunne få et afløserjob som pakkepostbud på Søborg Postkontor.

Det lå den gang på Søborg Hovedgade nr. 79, hjørnet til Wergelands Allé, med indgang fra hovedgaden til postekspeditionslokalet og indgang med aflåselig gitterlåge fra Wergelands Allé til posthusets bagside med adgang for postbude, postcykler og postbiler.

På 1. etage i det store hus havde postmesteren bolig. Postbygningens historie er beskrevet af Eva Molin i hendes guide "På sporet af Søborgs seværdigheder" fra september 2005.

Ejendommen blev benyttet som posthus til 1981; den har siden da været kendt som hjemsted for "Borgernes Hus".

Søborg postdistrikt var dengang meget stort. Det gik helt fra begyndelsen af Søborg Hovedgade i syd til Bagsværd Hovedgades begyndelse ved Gammellosevej i nord samt fra Utterslev Mose i vest til Slangstrupbanens spor langs Gentofte Rende, videre langs Vangedevej til Gammellosevej.

Til de faste adresser kom der om sommeren de mange beboede sommerhuse i havekolonierne omkring Gladsaxe Kirke.

Det var ikke så mærkeligt, at Søborg postområde var opdelt i mange buddistrikter med hver sine postbude.

Pakkeposten blev fordelt fra postbiler, som blev ført af et pakkepostbud; så vidt jeg husker, var der dengang to pakkepostbiler med hver sit hold cykelbude.

Jeg fik job hos Jeppesen, der privat boede på Jonas Lies Vej, og som havde den sydlige del af postdistriktet som sit område.

Til hans bil var vi tre bude med hver sin postcykel, der var forsynet med et lille "lad" foran til de pakker, som vi skulle køre rundt med til pakkemodtagerne. Den ene af de andre cykelbude var en ca. 60-årig mand, der hed Spenner og som boede i et hjørnehus på Venusvej ved Gladsaxevej.

Mens Jeppesen selv afleverede pakker til forretningerne på Hovedgaden, kørte vi cykelbude rundt med pakker til beboere på sidevejene.

Vi fik et passende antal ad gangen – nogenlunde svarende til, hvad der kunne være på det lille "lad". Når disse var afleveret – det kunne somme tider være svært, hvis folk ikke var hjemme – mødte vi igen Jeppesen med postbilen et nærmere aftalt sted for at få en ny portion pakker.

Efter min erindring var mødestederne ofte et eller andet sted på Gladsaxevej, Vangedevej eller på Hovedgaden.

Det skete også at "mødestedet" var på Jonas Lies Vej ved opgangen til Jeppesens bolig. Jeppesens pakkepostdistrikt gik i den sydlige halvdel af postdistriktet, dvs. fra Søborg Hovedgades begyndelse til omkring Kildebakkegårds Allé, men helt fra Utterslev Mose til Slangstrupbanen i vest-østlig retning.

Søborg Hovedgade set fra Villhelm Bergsøes Alle ned mod Gentofte ca. 1960. Det er nr. 69 i forgrunden hvor der var pensionat på 1. sal.

Turen fra postkontoret startede ved 8-tiden om morgenen og varede som regel hele formiddagen, men selvfølgelig varierede mængden af pakker meget, så der kunne af og til også være langt imellem de adresser, hvortil der var pakker. Efter pakkepostturen havde jeg en lille pause til at spise min selvsmurte madpakke; det skete ofte i haven hos familien på Runebergs Allé.

Af og til spiste jeg varm middagsmad på et pensionat, der lå på 1. sal på Søborg Hovedgade nr. 69 I min erindring var det ideelt sommervejr med solskin uden regn eller kraftig blæst hele sommeren 1949, hvor jeg kørte rundt på en postcykel i Søborg.

På Søborg Hovedgade 200 lå et koloniallager med vinhandel, hvor der sad en postkasse. Foto fra ca. 1945.

Jeg glemmer aldrig en særpræget hændelse på en dejlig sommerdag.

Efter at have fået afleveret pakker var jeg på vej tilbage til posthuset med cyklen – formentlig færdig med jobbet for den dag – da jeg noget pludselig blev lysvågen efter vist at have været langt væk i behagelige drømme eller tanker, måske "efterveer" efter en festlig aften sammen med studentervennerne.

Cyklen stod bomstille med mig på sadlen; "ladet" foran på cyklen sad fast lige under klappen på en flyttevogn. Oppe på vognen stod flyttemanden skrupgrinende og sagde: "Jeg troede sgu da, at du

kunne få øje på en flyttevogn!". Noget flov fik jeg frigjort cyklen; hverken den eller jeg kom noget til, men det var en uforglemmelig oplevelse.

Postkassetømning

Til mit feriejob hørte også en rundtur for at tømme postkasser – og dem var der mange af i Søborg! Postkasserne blev den gang tømte flere gange om dagen, også om søndagen, men da kun én gang. På hverdage skete tømningen mindst tre gange og på Hovedgaden endnu oftere. Man må huske på, at der blev omdelt post tre gange på alle ugens 6 hverdage.

Først den "store" omdeling, der startede tidligt om morgenen og som regel var færdig mellem 11 og 12, i distrikterne længst væk fra posthuset noget senere; her var kun omdeling en gang om dagen. På hovedgaden og sidegaderne hertil var der både en middags- og en aftenomdeling.

Det var på den måde muligt, at breve, der blev puttet i postkassen om morgenen, kunne uddeles samme dag om aftenen.

Sammen med aftenposten blev aviserne Berlingske Aftenavis og Aftenbladet omdelt.

Min tur til postkasserne faldt først på eftermiddagen og gik til postkasser på hovedgaden og hele området omkring denne og Vangedevej.

Den sidste postkasse, som jeg skulle tømme, var ved en butik på hjørnet af Dyssegårdsvej og Ellemosevej; her var et postekspeditionssted, hvorfra eventuelle uafleverede pakker til beboere i området kunne afhentes. Når jeg var færdig med min rute og havde fået skiftet skilte i postkasserne med oplysning om næste tømning, skulle jeg cykle videre til Hellerup station.

Her skulle postsækken med de indsamlede breve afleveres til konduktøren på et S-tog på et bestemt tidspunkt.

Postsækken blev så afhentet på Hovedbanegården og bragt til det såkaldte omkarteringskontor for videre sortering og fordeling. Af og til besøgte jeg derefter en af mine klassekammerater fra studenterkurset; hun boede tæt ved stationen.

Efter postkasseturen og aflevering af postcyklen ved postkontoret kunne jeg cykle hjem til mit værelse i Vanløse

Da jeg i begyndelsen af august 1949 sluttede jobbet på Søborg Postkontor, var jeg i så god cykeltræning, at jeg besluttede at cykle hjem til mine forældre for at holde et par ugers ferie inden studierne igen skulle starte den 1. september.

I form til 300 km cykeltur

I flot sommervejr startede jeg en lørdag eftermiddag på min "skærveknuser" med Røsnæs som første mål. Her havde en kusine til min far (på fædrene side) et sommerhus, og der kunne jeg gøre et stop. Turen dertil var ca. 125 km og det tog mig ca. 5 timer at klare det.

Dengang var det meget sjældent, at cykler var forsynet med gear; min var i hvert fald ikke.

Efter en pause på Røsnæs med besøg i Kalundborg, fortsatte cykelturen til Korsør, med færge over Storebælt og herfra videre til Guldbjerg Mejeri i nærheden af Bogense.

Her boede en af mine klassekammerater fra Realskolen; hun, der også var fra Sdr. Vissing og et år ældre end mig, var året før blevet gift med en mejerist på det lokale mejeri i Vorvadsbro. Han var senere blevet bestyrer på Guldbjerg Mejeri.

Dagen efter fortsatte cykelturen til Vejle, hvor jeg havde en kusine, hvis mand havde en slagterforretning i byen.

Her gjorde jeg kun et kortere ophold og fortsatte så cykelturen de sidste ca. 40 km til Sdr. Vissing.

Hele turen var vel på omkring 300 km. Jeg erindrer den som en dejlig oplevelse i smukt sommervejr.

Lønnen som sommerpostbud

Vurderet ud fra mine behov og økonomiske forhold var lønnen som "sommerpostbud" ganske udmærket.

Jeg begyndte jobbet en mandag omkring den 25.

Pakkeindleveringen på Søborg Postkontor ca. 1970.

juni og sluttede den 6. august efter 6 ugers arbejde. Lønnen var det mærkelige beløb på kr. 133,92 pr. uge, altså for 6 dages arbejde. Det svarer til godt 22 kr. pr. arbejdsdag eller 3-4 kr. pr. time.

Det synes i vore dage ikke af meget, men når det erindres, at jeg klarede mig – stort set alt inkl. – for ca. 250 kr. pr. måned, var det egentlig en god løn. Lønnen for de 6 uger, i alt godt 800 kr., dækkede således godt 3 måneders udgifter.

Pakkeekspeditionen til jul

Til historien om mit job på Søborg Postkontor hører også, at jeg i et par år i den juletravle tid havde et job en kortere periode, vist nok et par uger. Det var

ikke som cykelbud, men som hjælper inde på selve postkontoret ved pakkeindleveringen.

Det foregik i den bageste ende af ekspeditionslokalet. Her var en vægt; når en pakke var vejjet og vægten noteret på adressekortet, gik kunden hen til en af "lugerne" og betalte for forsendelsen.

Bag skranken med vægten var der et stort reolarangement i væggen mellem lokalet og postbudstuen.

Her blev al den post, som budene skulle ud med, sorteret op til de forskellige ruter.

Jeg mødte først, når postkontoret åbnede, vist nok kl. 9, når postbudene var på vej med morgenposten.

I løbet af dagen kom der flere af de kendte gule postbiler fra Hovedpostkontoret med postsække. Det var den post, som jeg hjalp med at sortere op til de forskellige bude, der så fra budstuen kunne få fat på de breve mm., som de skulle ud med på middags- og aftenturen.

Søborg Torv før opførelsen af Høje Søborg var tilendebragt. Man ser til højre i billedet iskiosken, sporvognssløjfen og første etape af byggeriet i baggrunden.

Egebjerg konfektion holdt til på Søborg Hovedgade 65. Forretningen eksisterer stadig som Tøjeksperten/Egebjerg og er i dag flyttet ind i nr. 67.

Søborg omkring 1950.

Både gader og veje samt bygninger og ikke mindst antal og typer af forretninger og butikker har ændret sig væsentligt i de sidste 60 år. Efter bedste erindring nævnes her de væsentligste forskelle. En af de største forskelle er naturligvis sporbog- nen linie 16, som dengang raslede af sted ned ad Hovedgaden med en til tider utrolig fart, så bremserne hvinede og skreg, når den skulle standse ved et stoppested.

Sporvognen havde endestation ved det nuværende Søborg Torv, hvor der var en bygning med kiosk og venterum midt på sløjfen, som sporbog- nen kørte rundt om.

I bygningen var der også lokaler til vognstyrer og konduktører, som her kunne få sig et lille hvil og en smøg, inden de startede på en ny tur ned gennem Søborg, videre over Bispebjerg, Nørrebro, forbi Nørreport St., Rådhuspladsen og Hovedbanegården til Enghave Plads.

Sporvognen Linje 16 betjente Søborg Hovedgade i 38 år. Her passerer to vogntog hinanden ud for Søborg Skole.

Linje 16 startede sin 38-årige levetid som Søborgs sporvognsforbindelse til Centrum den 16. maj 1924; da blev den 4 år tidligere nystartede linie 16's rute forlænget fra Bispebjerg til Søborg med endestation ved Søborg Torv. For den nye strækning, der for det meste forløb udenfor Københavns bygrænse, skulle der betales særtakst.

Takstgrænsen blev i 1933 flyttet fra Bispebjerg til Emdrupvej, og her forblev den indtil sporvognsline 16 i 1970 blev nedlagt som den 3. sidste af Københavns mange sporvognslinier og afløst af busser - allerede i 1962 var den afkortet fra Søborg Torv til endestoppet i Emdrup.

Med til linje 16's historie hører, at ikke alene skulle der betales særtakst på strækningen fra Emdrupvej til endestationen i Søborg, der blev også skiftet mandskab, idet det var NESAs-personale, altså både vognstyrer og konduktører, der her skiftede med personalet fra Københavns Sporveje.

Allerede inden sporvognsdriften stoppede, var der sket store bygningsmæssige forandringer i området ved endestationen, idet det store byg-

ningskompleks Høje Søborg på pladsens nordside blev opført i begyndelsen af 1950'erne.

Bebyggelsen på sydsiden af torvet blev opført nogle år senere.

Det er ikke kun den offentlige og private transport, der er sket store forandringer med siden 1950.

Butikkerne på Søborg Hovedgade

Vedrørende butikker, forretninger og andre virksomheder er der i de forløbne år sket mange ændringer.

Dengang var der mange flere små butikker og forretninger på Søborg Hovedgade, end vi finder i dag.

Uden at vide det præcist, mener jeg, at det kun er to forretninger, der har været der alle årene. Det drejer sig om bager- og konditorforretningen i nr. 75. Her har været bageri siden begyndelsen af 1930'erne.

Mens jeg var beskæftiget på postkontoret i 1949, hed forretningen H.J.Hansens Konditori. I dag er forretningen kendt som Hjertekonditoriet eller Grannys House.

Den anden "gamle" forretning ligger ganske tæt ved, nemlig i nr. 65-67. Det drejer sig om herreekvi-peringsforretningen Egebjerg. Med dette koncept har der på stedet været forretning siden 1919; navnet Egebjerg har den haft siden 1942.

Omkring 1950 kunne man næsten daglig møde hr. Egebjerg selv i butikken, som jeg i sin tid handlede i adskillige gange.

Det er helt pudsigt at tænke sig, at der fra denne adresse er solgt herretøj i mere end 90 år! Mon ikke det er rekord for Søborg! Naturligvis har de to forretninger skiftet indehavere i løbet af de mange årtier, men deres koncept og forretningsområde er uændret.

Omkring 1950 var der også en del større firmaer i Søborg, som nu er forsvundet.

En af dem, der fik ret mange pakker, var Magasin du Nord, der havde butik i stueetagen på den store ejendom på Hovedgaden nr. 46-48; forretningen, der vist blev etableret i 1940'erne, var filial til det store Magasin på Kgs. Nytorv.

På den modsatte side af gaden var der på et stort areal – hvor i dag bl.a. Rema 1000 har et stort supermarked – i rigtig mange år et stort vaskeri Sorttevit, det var et af tre meget store og meget benyttede vaskerier i kommunen. De andre var Størvaskeriet på Sydmarken og Dehns Vaskeri i Buddinge.

Endelig kan der være grund til at nævne Søborg Vognfjederfabrik, der havde til huse på Frederiksborgvej dér hvor Vangedevej begynder. Både denne virksomhed og Sorttevit hørte til Søborg Postdistrikt, men de lå ikke i Gladsaxe Kommune. På Hovedgaden var der mange mindre butikker og forretninger af samme slags, som man dengang fandt dem i købstæder.

Der var både boghandlere, blomsterbutikker, frisører, forretninger for dame- og børnetøj, skobutikker, skomagere, isenkræmmere, malerbutikker og mange flere. Søborg Hovedgade er butiks- og forretningsmæssigt helt forandret siden den gang, jeg var sommerpakkepostbud!

Efterskrift

Min tilknytning til Søborg og Gladsaxe Kommune sluttede ikke med jobbene på Søborg Postkontor. Da jeg blev gift i januar 1954, fik vi en 2-værelses lejlighed i et nybyggeri på Stenmarken.

Tre år senere, da vores første søn var kommet til verden – for øvrigt på Astrid á Røgyvi's Fødeklínik i Høje Søborg – fik vi en rækkehuslejlighed i Skoleparken ved Triumfvej.

Her boede vi, til vi i 1968 flyttede til vort nybyggede hus på Værebrovej. Min hustru var, siden hun fik sin lærereksamen i december 1952, beskæftiget ved Gladsaxe Skolevæsen, til hun blev pensioneret i 1991. Hele vores og det meste af vore børns og flere af vore børnebørns tilværelse har været – og er – tæt forbundet med Gladsaxe Kommune.

De faktuelle oplysninger om postbudjobbet stammer fra en gammel regnskabsbog, som jeg i hele studietiden førte for, at kunne holde styr på min økonomi.

Søborg Postkontor på hjørnet af Hovedgaden og Wergelands Alle. I dag rummer adressen Borgernes Hus. Foto: Hubert Guillo.

Til oplysningerne vedrørende forretninger og virksomheder i Søborg har jeg fået hjælp af Eva Molin på Gladsaxe Lokalhistoriske Arkiv. Det er også Eva Molin, der har fremskaffet billederne til artiklen. Tak for hjælpen!

Bagsværd Boldklub siden 1959

Klubbens historie gennem 50 år fortalt af stifteren og suppleret af nuværende medlemmers fortællinger.

Af Hans Rostgaard, Ole Kamper, Frands Manley Madsen, Gunnar Kristensen, Per Helligkilde, Yan Sørensen og Jan Schøtt.

Gunnar Larssons ide

Da Gunnar Larsson stiftede Stengårdens Boldklub den 19. maj 1959, var tanken naturligvis at samle kvarterets drenge omkring fodboldspillet, men Gunnar Larsson havde en anden væsentlig ide. Gunnar Larssons grundtanke var "at alle de unge mennesker skulle ud på rejser i udlandet, for der, at lære jævnaldrende ungdom at kende. Og på den måde at bygge bro land og land imellem", således som det fremgår af Gunnar Larssons sirligt - over 31 sider - nedskrevne tanker i starten af 1970'erne. En visionær grundtanke som Gunnar Larsson havde stor succes med at føre ud i livet.

Starten på Bagsværd Boldklub

Af Gunnar F. Larsson, klubbens stifter

Der var engang – ja sådan begynder alle eventyr, men dette er ikke noget eventyr. Det der her skal skildres er et bevis på, hvad der kan nås. Når stærk vilje, sammenhold og kammeratskab sidder i højsædet.

I 1957 flyttede jeg til Stengaardsvænge, og da min interesse og kærlighed til ungdommen altid har været stor, var det med en spænding, vi flyttede ind. Man havde nemlig kraftigt advaret mig mod ungdommen i kvarteret, da den efter sigende var slem. Der gik dog ikke lang tid, før jeg så, at den absolut ikke værre end anden ungdom – tvært imod vil jeg påstå, for der var krummer i den, de var bare rodløse, og jeg ønskede bare, jeg kunne gøre noget for dem, og så kom løsningen fra deres egen side.

En aften ringede det på min dør og udenfor stod et par af de unge og spurgte om, jeg ville hjælpe dem med at få lavet en fodboldklub.

Der var intet, jeg hellere ville, og dette blev starten på Stengaardens Boldklub. Vejen til målet var lang og fyldt med store sten, endda meget store sten, der skulle ryddes af vejen, før målet kunne nås.

Fra allerførste færd var der kun fire unge, men der blev omgående trommet så mange sammen, at der kunne blive et hold.

Så kom det første problem, hvad skulle klubben hedde. Mange kopper kaffe blev drukket, inden vi fandt frem til navnet og blev enige. Alle de unge var Brasilienfans, og på deres trøjer (der bestod af alle farver) havde de malet Pele og alle de andre kendte navne, og klubben skulle naturligvis hedde BRASIL. Det var svært at overbevise de unge om, at det var Danmark, vi boede i.

Efter vi havde talt meget om det, fik jeg så den ide, at klubben skulle hedde Gladsaxe Boldklub med kommunens kendte byvåben, de berømte svaler, på trøjerne, men for at dette kunne ske, måtte vi have borgmester Erhard Jacobsens tilladelse; altså et besøg hos borgmesteren. Denne var begejstret for tanken, men på daværende tidspunkt kunne han ikke give tilladelse til, at en klub fik kommunens navn. Igen et møde, og hvad var mere rigtigt end at kalde den Stengaardens Boldklub.

Så kom klubdragten, også her en masse møder før vi blev enige om vor røde trøje med hvide ærmer og hvide bukser. Det skulle være Dannebrogfarvet, så man i udlandet kunne se, hvor vi kom fra.

Næste problem var penge og allerførst penge til en bold. Man var blevet enige om et kontingent på 50 øre pr. md., men det var hverken fugl eller fisk til en bold. Fra start havde vi et lyst hoved med – nemlig Charles, senere spiller på klubbens førstehold, ”hvad med at sælge aviser”? Top sagde alle og et kæmpearbejde begyndte. Fire tons aviser blev samlet og pænt ordnet i bundter med sejlgarn. Da vi ikke havde plads til flere, skulle aviserne sælges - men godmorgen, der var ingen, der ville købe alle vore aviser. En ville komme og afhente dem gratis, men det lykkedes langt om længe at finde én, der ville give 3 øre pr. kg. Han fik aviserne, og klubbens første bold var hjemme. Vi havde nu en bold og var enige om klubdragten, så var der kun tilbage at få startet klubben og håbe på, at det ville gå. Den 20. maj 1959 blev så dagen hvor Stengaardens Boldklub blev startet; men fra den dag begyndte først kampen for tilværelsen: Øverst på ønskelisten stod en bane at spille på, men det var umuligt at få et sted at træne og spille, når man ikke var medlem af F.I.G., og dette kunne man ikke blive, når man

ikke var medlem af Sjællands Boldspil Union (SBU), og der kunne man ikke blive medlem uden et sted at spille kampe.

Altså så det hele ret håbløst ud; men det er først, når man rigtig møder modgang, det begynder at blive spændende. Jo mere modgang – des mere stædig blev jeg. Nu var det med at gribe sagen rigtigt an; der blev sendt en ansøgning om optagelse til SBU. Den blev dog afslået, da vi ingen bane havde. Men ved et personligt møde på SBU's kontor, der dengang lå på Østerbrogade, blev det sagt, at ansøgningen bliver gemt, så prøv nu på at få en bane på en eller anden måde.

Det var dog lettere sagt end gjort, men det var første skridt. Det næste var en bane at træne på. Igennem mit arbejde i kommunen var jeg efterhånden ret godt kendt, så ved en henvendelse til en flink skolebetjent, fik vi tilladelse til at træne på skolebanen. Så var starten i orden.

Det næste var modstandere. Da vi ikke var medlem af SBU, var der ingen turnering, vi kunne deltage i, så det blev til mange og lange cykelture med besøg hos de forskellige SBU-klubbers formænd og trænere.

Glad var man, når man kom hjem efter mange kilometer på landevejene med aftaler om flere træningskampe.

Så af sted igen søndagen efter enten efter nye aftaler eller for at spille kampe.

I 1960 blev det til knapt så mange kampe, men dog nok til, at vi blev ret godt kendt, så efterhånden var der mange, der gerne så os.

Vi når frem til 1961, hvor det først rigtigt begyndte at gå fremad for klubben I det år blev der spillet 39 kampe – kun 10 tabte, så det år blev der cyklet mange, mange kilometer, ud først og få en

kamp arrangeret, så bagefter ud og spille kamp, og det var langt fra nabolaget kampene blev spillet. Der var dage, hvor vi kørte 30-40 kilometer ud, spillede kampen og derpå hjem igen.

At madpakken var med og blev fortæret i en høstak eller grøft forøgede både fornøjelsen og kammeratskabet. Mon ikke alle giver mig ret, når jeg siger, at alle var både rigtige kammerater og sportsfolk – hvordan ville sådan noget blive modtaget i dag?

Samme år søgte jeg vore første udenlandske forbindelser. Vor allerførste tur gik til Kviddinge i Sverige med 2 hold, der begge vandt vores første kampe på fremmed jord. Turen til Kviddinge glemmes aldrig af dem der var med. Vi havde fået besked på selv at tage mad og soveposer med, da vi så ankom, fik vi anvist et lagerlokale ved stationen, hvor der hverken var senge eller borde, så alt foregik på gulvet. Vi så kun vore værtsfolk, når kampene skulle spilles og så lige søndag morgen, hvor de hentede os for at føre os til forsamlingshuset til et dejligt morgenmåltid. Da det var slut, forsvandt vore svenske "venner", og det samme gjorde vi, idet vi rejste hjem.

Det blev en stor skuffelse især for mig, da jeg drømte om at skabe forbindelser med jævnaldrende ungdom land og land imellem.

Helt slået ud blev jeg ikke ej heller alle de unge, så da der igen blev chance for en forbindelse med Sverige, slog vi til.

Vi fik arrangeret en pokalturnering der skulle gå over 3 år med deltagelse af Höör I.F. og Maglasate I. F.

Dette venskab var vi meget glade for, og det var virkelige gode venner, vi havde der, og jeg er sikker på, at alle, der var med på rejserne til

Frostervallen, aldrig vil glemme hverken denne strålende natur, hvor vi boede i et sportshotel, eller deres gæstfrihed. Det var med sorg vort venskab ophørte, da klubben i Maglasate blev opløst.

Meget skete, som man kan forstå, i 1961, og vi blev mere og mere kendt, hvad vi jo havde gjort alt for at blive, og efterhånden mente vi, at tiden var inde til at handle.

Altså endnu et besøg på rådhuset og til vor glæde syntes man, at vi efterhånden havde fortjent en bane, der kunne kaldes vores, og vi fik da tildelt banen ved ringvejen bag Gladsaxe kirkegård (også kaldet prærien). Det skal dog lige tilføjes, at det meste af året havde vi spillet og trænet på et areal, der tilhørte Sølvsmed Georg Jensen (beliggende mellem Ringvejen og Tobaksvejen), da vi blev forbudt at spille på skolebanen.

Jeg behøver vel ikke at skildre, hvor stor vor glæde var, for endelig at have et hjemsted. Derefter gik turen til SBU, samt igen til FIG og begge steder gik det så godt. To år gamle ønsker og drømme i gik i opfyldelse, idet vi begge steder blev optaget som medlemmer.

Det vil altså sige, at fra den 1. november 1961 var Stengaardens Boldklub en klub under Sjællands Boldspil Union. Kammeratskabet og sammenholdet havde sejret, og hvor havde de mange unge fortjent det!

Jeg vil aldrig glemme dem, for lige meget hvad der skete og hvor megen modgang, vi var ude for, var der altid højt humør.

Bagsværd Boldklubs målsætning

Ifølge Bagsværd Boldklubs love er foreningens formål "at samle idrætsinteresserede til aktiviteter indenfor fodboldspil", men ellers findes der ingen formel målsætning. Imidlertid formulerede klubbens formand ved generalforsamlingen i 1980 følgende målsætning:

"I seniorafdelingen er formålet opdelt. Der skal være to hold, hvor der lægges størst vægt på de opnåelige resultater, idet disse hold repræsenterer klubben udadtil. Klubben må kunne stille store krav hvad angår træningsindsats til disse spillere - og disse spillere må derfor også tilgo-

deses i rimeligt omfang. Derudover må der i seniorafdelingen også skabes gode forhold for de medlemmer som ønsker at dyrke fodbold på et mindre ambitiøst plan.

I ungdomsafdelingen er det væsentligste formål at skabe trygge sociale kår. Der skal naturligvis lægges vægt på den fodboldmæssige udvikling, men det er lige så vigtigt, at medlemmerne gennem klublivet tilskyndes til en god sportslig optræden".

Denne - i 1980 - formulerede målsætning har i alle årene præget "klubånden" i Bagsværd Boldklub - og kunne med fordel skrives ind i klubbens vedtægter.

Oldboys fra 1981. Fra venstre bagerst: Poul Erik Pedersen, Carl Åge Hald, Ole Jeppesen, Yan Sørensen og Allan Kreipke.

Forrest: Ole Christensen, Freddie Pedersen, Bjarne Kjeldsen, Flemming Dyrmosse, Ib Kemp Andersen og Gunnar Jepsen

Bagsværd Boldklub har en stor og velfungerende afdeling for pige- og kvindefodbold.

Den rummelige klub

I 1972 var 4. holdet klubbens lavest rangerende hold. Med den store medlemstilgang var det kun de 11 udvalgte, der fik spilletid, mens de øvrige måtte holde fodboldfri weekend.

Når de 11 spillere så mødte op søndag formiddag, kunne de risikere at blive reduceret til 8 eller 9 mand, fordi højere rangerende hold manglede spillere. Da spilleglæden hos de mindre boldbegavede var ligeså stor som hos 1. holdsspillerne, skabte det frustrationer over manglende spilletid, eller at spille med et par mand i undertal.

Kernen på 4. holdet anmodede derfor bestyrelsen om tilladelse til at oprette et 5. hold, der selv sør-

gede for en sponsor, undlod at belaste klubbens budget med trænerudgifter samt afstod fra at benytte klubbens træningsfaciliteter.

I 1973 – adskillige år før managementrelaterede begreber var blevet en del af det danske sprog – så det selv bærende team, 5. holdet, dagens lys. Det var et hold, hvor der blev lagt større vægt på sociale færdigheder end på spillemæssige kvaliteter.

Spillerne følte sig som en stor familie, hvor det største problem var, at ingen af spillerne ønskede at rykke op, når der manglede spillere på højere rangerende hold. Dette gav det udseende af, at det var et lukket hold, hvilket

det på ingen måde var, da alle var velkomne på holdet.

Holdet havde klubbens første kvindelige holdleder, som var udstyret med en instruktørstol påmonteret parasol, øloplukker og askebæger. Opslag om kommende kampe blev annonceret i kiosken på Bagsværd Torv igennem flotte, håndtegnede satiriske plakater, hvor teksten blev suppleret med motiver fra pudsige episoder fra tidligere kampe.

5. holdet havde en levetid på 10 år fra 1973 til 1983. Der har været mange sjove episoder fra denne periode. Her skal nævnes nogle.

Under en et five-a-side stævne på Vestegnen, hvor de øvrige deltagere sad med deres hånd-

madder, øl eller vand, mødte 5. holdet op med klapbord, parasol, gasblus, krystalglas, sølvlysestager samt tournedoser og rødvin.

En anden gang fik modstanderne fra Skovlunde inden kampstart overrakt potteplanter. De kvitterede med at protestere over, at 5. holdet ikke havde skiftetrøjer med, og ønskede derfor at vinde uden kamp, - efter have stillet op en søndag morgen i serie 6!

Heldigvis besindede en af Skovlundes ledere sig og skaffede nogle overtrækstrøjer.

En lørdag eftermiddag i Birkerød var 5. holdet i gang med en af sine sjældne sejre, da en af Birkerøds tilskuere efter at være kommet lidt sent til kampen, spurgte en af medtilskuerne, hvad stil-

Frivillige gamle medlemmer i gang ved pølseboden ved en sommerfest.

lingen var, hvorefter vedkommende fik følgende oplysning: " 2-0 til de fede!"

I 1977 fik old-boys afdelingen en henvendelse fra en tysk klub, Fortuna Bösdorf i Plön, om man var interesseret i et samarbejde. Old-boys afd. mente ikke, at man havde overskud til det, hvorefter 5. holdet blev bedt af klubben om at klare arrangementet. Det kørte i 7 år indtil 5. holdets opløsning med 4 møder i Bagsværd og 3 møder borte i Plön. På trods af tyskerne noget højere alder, var det ikke noget, der blev bemærket på spillet og resultaterne.

Under et besøg her kom en af de tyske spillere alvorlig til skade med en flænge i hovedet og blev kørt direkte på skadestuen, hvor man høfligt anmodede den vagthavende, om ikke vedkommende kunne komme øverst i bunken, da der holdt en bus og ventede på at køre dem tilbage til Tyskland.

Det viste sig ikke at være noget problem, indtil telefonen ringede og en 5. holdsspiller adspurgte, om vedkommende kunne sige til den medfølgende dansker, om de ikke kunne skynde sig, for nu var frokosten på bordet, hvorefter tyskeren røg bagerst i køen.

Under et besøg i Tyskland var man gået fra stadion de 3 km ned til byen Plön, for at bowle og spise stor frokost. Hjemturen til stadion forgik også på gåben, og da man nåede frem til den ventende bus, der skulle fragte holdet til stationen, opdagede man, at der manglede en mand.

Da man ikke kunne vente længere, blev man nødt til at køre til toget. Lige inden toget skulle køre, kom der en bil med den manglende dansker. Han var blevet overmandet af træthed under den "lange gåtur" hjem, og havde søgt hvile i en kornmark. En forundret landmand, der var ved at høste, nåede at standse sit høstredskab, lige inden vedkommende endte som en halmballe.

Den lettere konfuse spiller havde ikke tysk som et af sine primære sprog, og kunne fremstamme: "Fussball. Fussball"! Bonden var en fornuftig mand og fik den omtumlede mand ind i en Land Rover og kørte vedkommende ned til stadion for at konstatere, at alle var væk, og nåede at få ham frem til stationen i sidste øjeblik.

15 år efter den sidste kamp på dette hold sidder nogle af de gamle spillere til en konfirmation i 1998 og mindes de gamle dage og finder ud af, at de savner det.

Et forsøg med at genskabe de gamle dage som et sidste farvel til den gode tid, viser sig at have levekraft. Det lykkedes at samle hele det gamle 5. hold, ca. 15 mand, som havde en hyggelig dag. Flere af de gamle spillere fra andre hold lagde lige vejen forbi for at se, hvad der foregik og kunne også godt tænke sig at deltage og blev inviteret til året efter, hvor man igen lavede den sidste afskedsfrokost.

I dag er det blevet en tradition som bliver afholdt den tredje lørdag i september, nu med et potentielt deltagerantal på ca. 40 personer.

Faktisk alle gamle spillere fra alle seniorhold, heriblandt bestyrelsesmedlemmer. Som et kuriosum kan det nævnes, at 5. holdets gamle målmand er ankommet med fly om fredagen og taget hjem med fly igen til Virginia, USA, om søndagen.

På den måde er det lykkedes Bagsværd Boldklub at leve op til sin egen formålsparagraf med både at dyrke sport seriøst, men også at være en klub med socialt sigte.

Bagsværd Stadion

Navneforandringen fra Stengaardens Boldklub til Bagsværd Boldklub skete i starten af 1970'erne, og klubben havde sin base ved Bagsværd Stadion. I 1932 så Bagsværd Boldklub - ikke at forveksle med den nuværende Bagværd Boldklub - da-

Et kig ud over Bagsværd Stadion i forbindelse med et af de mange festlige arrangementer, klubben har stået for.

gens lys, men man havde kun nogle marker, hvor Novo nu ligger, til rådighed.

Af ukendte årsager lukkede klubben omkring krigsudbruddet i 1940.

Lige efter krigen kom man langsomt i gang med etableringen af det nuværende Bagsværd Stadion i den tidligere grusgrav "Frydensgave" med indkørsel fra Bagsværd Hovedgade. Her havde Bagsværd Idrætsforening – stiftet 15.08.1944 – fået et hjemsted. Forholdene her var meget primitive, og man skulle helt op i 1950'erne, før der kom blot nogenlunde faciliteter i form af omklædningsrum, klublokaler osv.

I 1956 vedtog kommunalbestyrelsen at bruge 100.000 kr. af årets anlægsbudget til opførelse af en bygning med 5 omklædningsrum, kontor/mødelokale og massagerum samt fyrrum på Bagsværd Stadion. Byggeriet, som blev påbegyndt sidst på året 1956, blev fuldført og ibrugtaget

foråret 1957, hvor Bagsværd IF efter aftale med kommunens idrætsudvalg kom til at forestå den daglige drift og administration.

Bagsværd Idrætsforening blev i 1962 sammen-sluttet med Akademisk Boldklub (AB), men træ-nede og spillede fortsat på Bagsværd Stadion, indtil AB's nye anlæg ved Skovbrynet kunne ta-ges endeligt i brug i 1964/65.

I nogle år var der etableret en underafdeling for kvindelige fodboldspillere, hvor en af landets største fodboldklubber, Femina, udgjorde grund-stammen.

I dag er der igen kvindelige fodboldspillere på Bagsværd Stadion, idet BB har oprettet en afde-ling for kvindelige fodboldspillere.

I 1980 skulle der atter bygges, idet den gamle træ-pavillon, der havde tjent foreningerne i ca. 25 år, var nedslidt og måtte nedrives. Der udvidedes

Seks raske drenge fra Bagsværd Boldklub foran forældreforeningens målmand ved en af sommerfesterne.

med stadion- og stævnelederkontor, mødelokaler, cafeteria og omklædningsrum.

I 1994 blev der atter gennemført en omfattende renovering, modernisering og udbygning, således at vægtløftningssalen og de dertil hørende lokaler fik en standard, som kunne godkendes til et Team Danmark Regionalcenter for vægtløftning.

Stadionbygningen fik i 2006 en flot ny cafe, hvor der er mødelokale for op til 80 personer.

I dag råder BB over en kunstgræsbane, hvilket er en betydelig forbedring for klubben.

På brugerniveau har der gennem årene været et godt og værdifuldt samarbejde mellem Bagsværd Atletik Club og Bagsværd Boldklub, hvilket har

resulteret i den høje standard, der nu er på Bagsværd Stadion.

Ungdomsafdelingen

I Bagsværd Boldklub kan såvel drenge som piger i alderen fra 6 år og opefter spille fodbold. I øjeblikket er medlemstallet ca. 350 drenge og 130 piger

I ungdomsafdelingen lægger klubben naturligvis stor vægt på den fodboldmæssige udvikling, men det er lige så vigtigt at skabe trygge sociale kår, og gennem klublivet at tilskynde medlemmerne til en god sportslig optræden.

Et godt og tillidvækkende samarbejde med for-

ældrene tillægges en stor betydning og efter flere års bestræbelser lykkedes det i 1979 at stifte støtteforeningen Bagsværd Boldklubs Forældreforening (BBF).

Foreningens formål var at medvirke til udvikling af og yde støtte til ungdomsarbejdet i Bagsværd Boldklub. De nødvendige midler til løsning af økonomiske opgaver blev tilvejebragt gennem mange forskellige initiativer, hvoraf et fjernstyret og ordinært bankospil normalt gav et betydelig overskud. Også sommerfester, der blev afviklet i samarbejde med boldklubben, samt kontingenter fra BBF's medlemmer muliggjorde, at der kunne ydes et ikke ubetydeligt tilskud til ungdomsafdelingen.

Af opgaver, som BBF har medvirket til løsning af, kan nævnes en kørselsordning, som omfattede en delvis godtgørelse af udgifter ved forældrekørsel i forbindelse med udekampe. Desuden blev der ydet støtte til træningsophold samt deltagelse i en del fodboldturneringer i såvel ind- som udland. Endvidere finansierede støtteforeningen indkøb af en del fodbolde til ungdomsafdelingen.

25 års jubilæum

Den 19. maj 1984 havde klubben 25 års jubilæum, som blev fejret på behørig vis. Jubilæet blev indledt med Mini-Fodbold Cup, hvor klubbens yngste medlemmer fightede på livet løs inden klubbens ungdomsformand, Kurt Petersen, sammen med BBF's kasserer, John Carlson, uddelte jubilæumspokaler til deltagerne.

Inden der blev afholdt reception, trak Gladsaxe Pigegarde op på Bagsværd Hovedgade i spidsen for klubbens yngste spillere. Efter en festlig march til Bagsværd Torv og retur, underholdt de dygtige piger et begejstret publikum på Bagsværd Stadion.

Der deltog mange prominente gratulanter i receptionen, hvor klubbens stifter, og eneste æresmedlem, Gunnar Larsson, modtog en varm og velfortjent hyldest for den store indsats, han gennem en lang årrække har ydet for klubbens medlemmer. I en stærkt personlig tale berettede Gunnar Larsson om klubbens første år.

Borgmester Ole Andersen og idrætsudvalgets næstformand Jørgen Hansen overbragte kommunens hilsen og gave.

I sin tale ved jubilæumsmiddagen havde borgmesteren mange opmuntrende ord til klubben, men han lagde ikke skjul på, at der oprindeligt havde været en vis modvilje mod klubben i byrådet, men klubben har bevist sin berettigelse, og i dag bliver den anerkendt og værdsat som velfungerende forening i kommunen.

Off-side

Bagsværd Boldklub havde i mange år et medlemsblad, der på samme måde som klubben har haft en omskiftelig tilværelse. Det er blevet skrevet i hånden og anvendt gamle trykkemetoder indtil der kom mere moderne hjælpemidler - men uafhængig af metode altid baseret på frivillig arbejdskraft.

I begyndelsen hed medlemsbladet "STB-NYT" og blev produceret af Carl Åge Hald. Under redaktør Ole Frederiksen blev navnet ændret til OFF-SIDE, og da redaktionen i 1974 overgik til Hans Rostgaard fik OFF-SIDE det lay-out, som prydede bladets forside fremover.

Efter Hans Rostgaard i 1981 flyttede til Århus overtog Gunnar Kristensen jobbet som redaktør. Henning Toflbirk og senere Frands Manley Madssen tog sig af annoncerne.

Ole Frederiksen (Libra Tryk) stillede med stor velvilje lokale og maskiner til rådighed for redak-

tøren. Gunnar Kristensen stoppede som redaktør i 1986, hvorefter Henrik Høj overtog posten. Med hjælp fra andre af klubbens mange flittige medlemmer blev "OFF-SIDE" videreført endnu en række år, indtil det desværre gik ind i år 2000.

Klubbens fodboldmæssige op- og nedtur

I 1970 var klubben avanceret til serie 4 , og her syntes avancementet i mange år at skulle stagnere.

Bagsværd Boldklub's 1. senior lå i disse år godt nok i toppen af serie 4 og havde også vundet serie 4 pokalturneringen, men hvert år lykkedes det lige præcis ikke at rykke op i serie 3.

Vendepunktet kom i 1976, hvor alt gik op i en højere enhed. Det lykkedes således i 1976 at vinde serie 4 pokalen og blive såvel kredsmestre som sjællandsmestre.

Så året efter rykkede klubbens 1. hold for første gang op i serie 3. Senere lykkedes det at rykke yderligere op i rækkerne med toppunktet, da klubben i 2009 rykkede op i serie 1.

Klubben fik dog kun en sæson i serie 1. Klubben har siden været solidt placeret i serie 2.

Formænd i Bagsværd Boldklub siden stiftelsen i 1959

Klubbens stifter Gunnar Larsson var også dens første formand.

Han bestred posten fra 1959 – 1970

Han er dermed den længst siddende formand for klubben til dato.

Herefter:

Ib Kemp Andersen	1970 – 1972
Carl Aage Hald	1972 – 1973
Ole Frederiksen	1973 – 1975
Hans Rasmussen	1975 – 1978
Hans Rostgaard	1978 – 1981
Frands Manley Madsen	1981 – 1987
Erik Madsen	1987 – 1988
Ole Kamper	1988 - 6 md.
Gunnar Kristensen	1988 – 1994
Benny Dalgaard	1994 – 1998
Poul Martin Haahr	1998 – 2004
Steen Jørgensen	2004 -

Bagsværdfortet indgik i Københavns Befæstning fra det blev opført i 1892 til nedlæggelsen i 1920. I en lang periode blev fortet brugt af Filmuseet til opbevaring af gamle film. Hele fortområdet har været helt tilvokset i mange år. Som et projekt mellem Gladsaxe Kommune, Naturstyrelsen, Kulturstyrelsen og Realdania er området blevet frilagt og arealet er åbnet for offentligheden

Skovbrynet 4 var familien Christensens Oase i de 3 - 4 midterste måneder af sommerhalvåret. Fotografiet er taget fra terrassen på bagboens hus, i 1955.

Et tidsbillede fra et sommerhus

i Regattakvarteret, Bagsværd, i årene 1951 - 1964

Af Freddy H. Christensen

Skovbrynet 4 var familien Christensens Oase i de 3 - 4 midterste måneder af sommerhalvåret. Vi flyttede derud, så snart det var til at holde ud for kulde, og vi blev der til temperaturen var for langt nede om morgenen til, at det ikke var rart at stå ud af sengen i det første, uopvarmede og uisolerede sommerhus.

Grundkøbet

I slutningen af 1940'erne var der begyndt at komme godt gang i hjulene efter 2. verdenskrigs nøjsomhedstilværelse og usikre tider, og lige som mange andre familier, ville min far og mor gerne have deres eget.

Det skulle ikke kun være en kolonihave, som mine morforældre havde inde på Lygten på Nørrebro, og derfor havde de været rundt og se på grunde, hvor de evt. kunne tænke sig at bo og bygge hus engang.

Da de var tæt på en beslutning, var det Bagsværd-området, der var mest interessant, og en hverdag, efter fyraften, godt hen på efteråret, lejede min far en 2-personers Ford A; den model som har en udvendig bagklap, der kan slås op og give plads til 2 passagerer. Vi 2 børn blev anbragt der, godt med overtøj på naturligvis, og kørt ud til nr. 13, på Vandkarsevej for at se på en grund, også selv om det efterhånden var blevet skumringstid. Grun-

den var meget smal og lang, så lang, at jeg ikke engang gad løbe helt ned til den anden ende, og så skrånede den i tværgående retning og var lavest på midten, hvor man delte en grundvandssø med naboen, tydeligt markeret ved at hæk i naboskellet stod midt ude i vandet. Min søster ville slet ikke ind, men blev stående på fortovet ved udlejningsbilen.

Prisen var, så vidt jeg husker, kun 4000 kr., men det var ikke et sted, vi faldt pladask for, desuden var min mor overtroisk og ville ikke gerne bo på nummer 13.

En anden grund var i kikkerten, men den var meget dyrere, fordi den lå i det attraktive Regattakvarter på Skovbrynet 4. Den var mere regulær og stor, så min far kontaktede ejendomsmægler Schlütter, der havde sagen, og fik udleveret salgsmaterialet. Meget belejligt, boede han selv på Skovbrynet 19, i et gedigent, 2 etagers hus bygget af træstammer, noget a la et Tyrolerhus.

Prisen var 11.000 kr. med en udbetaling på 1.000 kr. Det var mange penge, men det var en god grund og en god placering, så det var nok værd at satse på. Schlütter skulle så blot orientere sælgeren og indhente hans accept.

Dagen efter ringede han og sagde, at sælgeren havde forhøjet udbetalingen til det dobbelte, 2.000

kr., hvilket kom som et chok, da de oprindelige 1000 kr. allerede var mange penge på én gang, men det blev dog aftalt, at vi skulle ringe dagen efter. Her kunne min far så meddele at vi accepterede den fordoblede udbetaling. Endnu et døgn ventetid på sælgerens reaktion, som var endnu en overraskelse, han forlangte nu 4.000 kr. i udbetaling.

Fortvivlelsen bredte sig. Hvordan skulle vi skaffe så mange penge på én gang? For det så ud som om, at denne dejlige plet alligevel ikke skulle blive vores. Vi udbad os betænkningstid, som blev brugt til at spekulere over hvilke muligheder vi havde. Min far var virkelig tændt på at købe den grund, og brød sig bestemt ikke om sælgerens uforskammede taktik og mistænkte ejendomsmægleren for, selv at ville have fingre i den, da der nu var kommet fokus på handelen.

Jeg ved ikke om salgsprisen fra starten måske har været på 12-13.000 kr., ved en udbetaling på 1.000 kr., og om den var blevet reduceret ved højere udbetaling, men det kunne godt tænkes. Salgsprisen med 4.000 kr. i udbetaling, var 11.000 kr., og så var den måske også blevet attraktiv for ham.

Nu var situationen kritisk for os. Drømmegrunden hang i en tynd tråd.

Redningen kom, da min mor og far spurgte møster Olga, om hun kunne - og ville låne os differensen på 2.000 kr. Svaret kom uden tøven: Ja.

Et andægtigt øjeblik

Sent på aftenen, dagen før min far skulle aflevere udbetalingen for at afslutte handelen, blev vi to børn vækket af vor søde søvn, og ført ind i stuen, for at se et syn vi ikke havde set før, og som vi måske ikke kom til at se igen, lige med det samme,

Nyerhvervelsen, efterår 1951, "hus" og stor, reel grund næsten uden bevoksning.

nemlig 8 stykker 500 kr. sedler side om side, liggende fremme på spisestuebordet. Det var mange penge på én gang, også for min mor og far, så det syntes de, at vi børn skulle opleve.

Handelen blev indgået og glæden var stor. For første gang ejede mine forældre et stykke jord og var nu blevet ejendomsbesiddere, som man siger, fået: "Egen jord under egne negle".

Hvad der skulle ske ude i fremtiden, var ikke helt klart, og foreløbig havde min mor og far fået opfyldt et stort ønske, der dækkede behovet for at komme ud af byen om sommeren, ikke mindst for min storesøsters og min skyld. Vi skulle naturligvis bo i den 2 værelses lejlighed i udlejningsejendommen inde på Tagensvej nr.162 de fleste af årets måneder.

Nu skulle der arbejdes, både for at få den noget forsømte grund til at ligne en have, og især for at det lille, elendige hus, der stod på grunden, hurtigst muligt skulle kunne fungere som opholdssted for en familie på 4 i sommerperioden.

Huset, der fulgte med i købet, var kun et primitivt ét rums "hus" på ca.16 m², uden faciliteter af nogen art, overhovedet: Gulv, fire vægge og loftet der skrånede til én side.

Hvis der ikke havde været rester af tapet på væggene, der mindede om beboelse, kunne man fristes til at kalde det et skur.

I det tidlige forår 1952 påbegyndtes den første forbedring i form af en udvidelse, som i grundplan svarede til det gamle og en ombygning, hvor tagets ene ende blev løftet således, at der kom tagryg på midten, der blev fald til begge sider. Der var nu blevet to rum, en stue, hvor vor mor og far sov, og et rum med en etageseng til os to store børn.

I den nye del blev der bygget et køkkenbord med vask og plads til 2 primusapparater. Nu kunne der laves mad og koges kaffe.

Afløbet fra køkkenvasken bestod af en tyk slange, der førte ned i en almindelig gulvspand lige ned under og med et forhæng til at dække herlighederne, som ofte resulterede i oversvømmelse, når man pludselig havde brugt for meget vand. Men man klarede sig trods åbenlyse fejl og mangler.

Der var ikke indlagt elektricitet, så belysningen om aftenen bestod af et par flagermuslygter og et par petroleumslamper af dem med brænderen inde i et højt, slankt glas.

Senere blev disse suppleret med en Petromax, der lyste fantastisk godt, men som kunne få det til at gibbe i min mor, når der havde dannet sig snavs i forstøverdyssen og trykket i beholderen fik Max'en til at give en *bløb* lyd.

Min mor var ikke glad ved, at Petromax'en arbejdede ved overtryk og blev aldrig helt fortrolig med de gentagende *bløb'er*.

Desuden hvædede den svagt, hvilket vi dog vænnede os til. Ja, næsten noget vi syntes var hyggeligt. En gang imellem skulle man betjene den lille indbyggede stempelpumpe for at holde trykket i beholderen.

I løbet af sommeren fortsatte byggeriet ved hjælp af brædder fra FORD-kasser, som var de tremmekasser, der kom autodele i til Danmark og som for en billig penge kunne købes hos FORD i Sydhavnen. Et stort læs sammenklappede kasser kostede 500 kr. og blev leveret lige til adressen og læsset af på fortovet.

Tremmekasserne var lavet af ru fyrretræsbrædder i forskellige bredder, tykkelser og længder, sjældent over 1,5 meter, og som var banket sammen

med søm, der var for gode til at smide ud, så efter at de fladtrykte tremmekasser var bragt ind på græsplænen, gik arbejdet i gang med at skille dem ad så skånsomt som muligt, og hive søm ud, så brædderne kunne genanvendes uden at de havde for mange skår.

Det samme med sømmene, som dog først skulle rettes ud på en flad sten med en hammer. Det blev gjort af nød og sparsommelighed, og her var der mange besøgende venner og bekendte, der fik en tjans forinden frokosten. Ja, selv børnene var med, omend deres tålmodighed ikke rakte så langt. Der var således rigeligt at gøre i fritiden, men det blev gjort med stor iver, for nu arbejdede man for sit eget bedste, og hvad, der var sparet, var tjent.

Det var næsten en Nationalsport i de år, da pengene stadig var små og både gode brædder og ordentlige søm var en mangelvare. I kolonihaverne og i alle yderområderne var der den slags aktivitet, og der opstod de særeste byggerier, alt efter, hvor heldige folk havde været med at få fat på gamle, brugte vinduer og døre til en billig penge, og de muligheder i øvrigt, som materialerne gav dem.

Desuden afhang det af folks håndværksmæssige færdigheder og proportionssansen kunne være meget forskellig, hvilket ikke altid afstedkom det kønneste byggeri, men alligevel havde det sin egen specielle charme, når ikke alt var ensartet og standardiseret.

Der blev købt megen sort Solignum de år, som var godt til at skjule den uensartethed, som sammensætningen af brædderne var årsag til, desuden var træet ubehandlet og havde brug for overfladebeskyttelse mod vejr og vind. Ligeledes var Arkitektens trøst, klatrevin, meget populær op ad huset, selv om den voksede så stærkt, at jævnlig

beskæring var nødvendig for at holde vinduer og døre fri.

Af brædderne blev der opført et langt cykel - og redskabsskur med dobbelt dør og et integreret rum med egen dør og indvendig krog, hvor der blev indrettet et rigtigt das, en lukket bænke med en høllet siddeflade med et ovalt hul, der var så stort, at man som barn skulle passe på ikke at falde igenem det. Til at dække hullet, når det ikke var i brug, var der et dæksel, så lugten fra tøndene under hullet blev minimeret, for på varme dage og 3/4 fuld, kunne lugten være hamper. Som min far sagde til gæster, der ikke var vant til den slags: "Ja, der dufter jo ikke lige frem af Chanel nr. 5". Rummet under bænken havde naturligvis udluftningshuller til det fri, hvilket dog kun hjalp lidt, men sikkert og vidst, uden ville det have været værre.

For at strække sæsonen og dermed udsætte tidspunktet, hvor vi flyttede ind til lejligheden i byen for vinteren, anskaffedes en petroleumsovn, en Bess ovn, som med sin store stofvæge anbragt i en cirkelformet brænder kunne give en god varme. Ved hjælp af en spindel kunne vægen skrues mere eller mindre op, afhængig af, hvor megen varme man ønskede.

Problemet med sådanne ovne, der fungerer med åben flamme, er bare, at det får al ting til at lugte af petroleum, men værre er, at ilten i rummet blev brugt til forbrændingen og omdannet til kulilte, også selv om de naturlige utætheder delvis hjalp med luftudskiftningen. Derfor måtte den aldrig brænde natten over af hensyn til risikoen for kulilteforgiftningen, som man kunne dø af, endda uden at man opdagede det.

Sidst på sæsonen var det derfor koldt og klamt at slå dynen til side og stå ud af sengen og det var det også en rum tid efter, man var kommet i tøj, for det var ligeledes koldt og klamt.

Et nyt, brugt sommerhus fra Jyllingevej, blev installeret i 1957

Når det blev for uudholdeligt, flyttede vi ind til centralvarme, varmt vand i hanerne og rigtigt træk og slip. Når nu det ikke kunne være anderledes, var det da rigtig rart, og gensynet med kammeraterne var også et plus.

I begyndelsen og i slutningen af sæsonen kunne vi godt finde på at overnatte i sommerhuset fra lørdag til søndag, for så kunne man blive liggende under den varme dyne til solen havde kastet sine stråler på huset og afværget det værste kuldechock. Det meste af Regattakvarteret ligger ligesom i en gryde, hvilket kunne medføre, at der på vindstille dage først og sidst på sæsonen, kunne ligge en dyne af tåge over hele området og jeg har oplevet at starte mod lærepladsen kl. 6.15 i tæt, våd tåge, og så

snart jeg havde krydset jernbaneoverskæringen og var kommet op ad bakken på Nydamsvej og nærmede mig Bagsværd Hovedgade, så skinnede morgensolen dejligt varmt. Nede i det lavere liggende del, kunne det godt tage et par timer inden solen havde brændt disen væk.

Det var blevet endnu bedre tider og mine forældre ville gerne have mere plads indendøre, så der blev købt et brugt sommerhus fra en grund på Jyllingevej 207, hvor der skulle bygges et helårshus. Sommerhuset blev skilt ad i sektioner og om natten transporteret på lastbil til Skovbrynet 4 og de efterfølgende dage opstillet på pladsen, hvorfra det gamle hus i dagene forinden var blevet revet ned og kørt væk.

Freddy passer sin egen mini jordlod og mistbænk.

Det nye sommerhus havde en stor stue og to værelser, entre og separat køkken, samt overdækket terrasse, og der var installeret elektricitet, der blot skulle forbindes til masten ved vejen, før der var klar til el-komfur, el-lamper og el-radiatorer.

Primusapparaterne blev ikke smidt væk, men blot stillet af vejen som reserve.

Det var ren luksus i forhold til det gamle hus. Afløbet fra køkkenvasken blev forbundet med et rør til en faskine bag huset, så nu var der ikke mere oversvømmelse.

Det eneste, der var uforandret, var cykelskuret med det separate rum for det go'e gamle das, der jævnligt skulle tømmes og graves ned i baghaven, når det var blevet mørkt - ikke nogen behagelig tjans, men til gengæld gav det de flotteste Rabarber

Efterhånden blev der lagt fliser på alle havegange og langs kanten af plænen for at det skulle være let at holde græskanten pæn og skarp i overgangen til bedene og da der på et tidspunkt blev plantet ni frugttræer, fik de hver et felt på 1 m² bar jord kantet med fliser, så haven efterhånden næsten fik karakter af park.

En gang hver sommer, når frugten var under udvikling, kørte der en mand rundt i området med

sit mobile højtrykspumpeværk og standsede ud for de haveejere, som han havde en aftale med. Han trak en lang, tyk slange ind i haverne og gav alle frugttræerne en ordentlig omgang "suppe" fra et langt, tyndt strålerør, hvorfra der kom en kæmpe tågesky, der satte sig overalt på træerne som store dråber og med vinden drev ind til naboerne. Ikke alle var glade for alt dette sprøjteri, for selv om væsken duftede sødligt, har den sikkert ikke været det sundeste, man kunne indsnuse. Umiddelbart var der dog ingen helbredsmæssige gener af den næsten uundgåelige inhalering, som kun kunne undgås ved at opholde sig et andet sted eller holde vejret i en halv time.

At det var effektivt fremgik af, at insekter og andre skadedyr, der spiste af vor frugt, medens det endnu sad på træet, dryssede ned på jorden stendøde. Når sprøjtingen var gennemført, lagde sprøjtemanden en besked, som bevis for, at han havde været der, selv om det næsten var overflødigt, da duften hang i luften længe efter og i sig selv afslørede det.

Hvis man vælger at anskaffe sig en sommergrund, der ligger i en nydeligt kvarter, og er omgivet af velholdte villahaver, må man være indstillet på, at der skal bruges en del tid og energi på at holde den pæn og falde ind med stilen.

Der skal slås græs, luges, rives, sås, plantes blomster, klippes hæk etc., før man kan hvile på Laurbær'ne, og når der gået en tid, så skal haven atter køres over, for græsset vokser ubønhørligt og det samme gør ukrudtet.

Det var dog ikke sådan bare lige, for med til dyrkningen hørte, at der skulle foretages en kunstig bestøvning, da jeg ikke var sikker på, at det skete efter naturmetoden. Bestøvningen forsøgte jeg at udføre med en tot vat, men havde åbenbart ikke

forstand eller held med det, for der kom ingen Netmeloner.

Der er også brug for haveredskaber og for have-møbler og en parasol, for selv om det er dejligt med solen, så kan det også blive for meget.

Alle disse ting og omstændigheder var vi alle 4 stærkt indstillet på i de første mange år, men andre og nye interesser vandt indpas, og forholdene ændrede sig med hensyn til, hvor spændende det var at bruge den nødvendige tid på havearbejde, holdt op mod andre interesser, der dukkede op, som tiden gik.

Hvis det bliver for anstrengende, eller man simpelthen løber sur i det, er der professionel hjælp at hente til havearbejdet, og hvis der er ukrudt i nyttehaven, kan man betale en mand med en havefræser til fuldstændig at findele jorden, hvis det virker håbløst med alt det ukrudt.

Når fræseren var færdig, efterlod den jorden blød og luftig, og det allerbedste var, at der overhovedet intet ukrudt var at se, hvor han havde været kun dejlig indbydende muld, klar til at blive dyrket.

Der var dog noget, vi ikke havde tænkt over nemlig, at nogle ukrudtsplanter, som f.eks. agerpadderok, også kaldet rævehale, formerer sig både ved frøkastning og med jordstængler, og sidstnævnte var nu hakket over i et stort antal småstykker, som hver var i stand til at spire til en ny rævehale, så hvis vi troede, at nu var der ikke mere vrøvl med ukrudt dér, så tog vi gruelig fejl, - kun to uger efter var stykket atter dækket af lysegrønne, spirende rævehaler, så vi tænkte, var det nu også pengene værd, når glæden varede så kort?

Gæster og 1365 kopper kaffe

Sommergrunden var fristedet for os og blev tillige

et meget benyttet udflugtsmål for familie, venner og arbejdskammerater, som oftest på lørdage og søndage. Især min mor syntes, at det nogle gange var for meget, for ikke alle gæster tænkte på, at gi' en hjælpende hånd eller tage en pose kaffe og lidt kage med.

Af den grund havde hun en sommer, bare for sjov, besluttet at slå en streg for hver kop kaffe, der var blevet serveret, og det løb op i 1365 stykker.

For det meste var det dog dejligt og hyggeligt, at have besøg, og oftest betød frokoster en fin, opløftet stemning. Jeg har ingen minder om, at stemningen løb løbsk, men det var almindelig kutyme, at hele selskabet i højt humør efter frokosten begav sig på en spadseretur til Bagsværd sø og retur gennem skoven, for at trække frisk luft og dampe den lidt af inden kaffen og hjemturen. Ingen af vore gæster havde bil dengang, så man behøvede ikke at tænke på, om der var for meget sprit i blodet.

På min fars side var der ingen familiemedlemmer tilbage, og en del af min mors familie førte et meget anderledes, udsvævende liv, så med dem blev kontakten mindre og mindre for til sidst at ophøre helt, og de kom aldrig på Skovbrynet 4.

Til gengæld opstod bekendtskaber og venskabelige forhold mellem flere af de nærmeste beboere med hvem vi følte, at vi havde en slags interessefællesskab som sommerbeboere. Vi kom aldrig til at kende helårsbeboerne, der boede i villaer. Naboen i nr 2, Larsen's, havde haft deres sommergrund længere end mine forældre og var også nogle år ældre, så der var ingen legekammerater på den side.

I nr. 6 havde familien Flagstad deres lille sommerhus. De var til gengæld lidt yngre end mine forældre og havde to børn, Lene og Ole, som altid

havde pænt tøj på. Begge var nogle år yngre end mig, så med dem opstod der ikke noget kammeratskab, måske tillige fordi kemien ikke passede mellem vore respektive forældre.

Så gik det bedre med Grethe og Finn Glasius i nr. 8, hvor humor og alderen stemte mere overens. Han havde et roligt gemyt og hun var dejlig udadvendt og meget lattermild. De havde datteren Tove, der var jævnaldrende med mig, men et halvt hoved højere og derfor ligesom lidt uinteressant som kæreste, det var dog ingen hindring for, at vi gik lange ture i skoven, når vi begge trængte til at komme lidt på afstand af vore forældre, og hvis det øs pjask regnede, klædte vi os bare på til det.

Finn havde en Diana scooter, og da jeg som 19årig

i 1957 vandt en splinter ny Vespa scooter, havde vi et vist interessefællesskab. Finn var et efterår så uheldig, at hans scooter gled i en sporvognsskinne inde på Østerbro, hvor de havde deres lejlighed, hvorved han kom så slemt til skade, at han få dage senere døde af sine kvæstelser. Hændelsen betød mange formaninger om, at jeg skulle køre forsigtigt.

På skovsiden af vejen, i nr. 15, boede et flinkt, midaldrende ægtepar, Rasmussen, hvis sort/hvide cocker spaniel, de meget originalt kaldte Sorte. Den havde lært, at hvis man sang "I en kælder sort som kul" for den og man kom til sidste linje, satte den snuden i vejret og gav sig til at tude hjerteskrærende, som om den var ked af, at "den gik rundt og snasked' og blev aldrig vaske'd".

Min storesøster ankommer med bus 167 til endestationen ved Holmehus/Skovbrynet i 1955

I nr. 11, boede den noget ældre, men meget flinke, skræddermester Hansen, hvis store passion var blomster og mest roser, der duftede, og som tjente gode penge på sin renseriforretning på Amager. De havde en voksen, gift datter, der var kommet ind i en fornem familie, familien Grå, og havde derfor lært at opførte sig arrogant, meget modsat hr. og fru Hansen, der var helt almindelige og nede på jorden som os andre. I 1952 blev Hansens solide bjælkesommerhus erstattet af en flot rødstensvilla, som naboen, muremester Madsen, stod for.

Der eksisterer ingen nr. 13 på Skovbrynet, vist nok på grund af overtro hos dem, der etablerede udstyknings og tildelte parcellerne numre i sin tid.

Lige over for os, i nr. 9, boede Muremester Madsen med kone og to børn, Bjørn og lillesøsteren Inge. Bjørn var et par år yngre end mig, og dem legede jeg meget med. Hr. Madsen havde et godt gemyt og et roligt temperament, hvilket man ikke altid kunne sige om fru Madsen. Når hun skældte ud var stemmelejet oppe i det høje C.

I nr. 7 stod et lille bjælkesommerhus, der ejedes af en rar gammel dame, som have et stort valnøddetræ i sin have, og når vi plukkede frugten, fik vi brune fingre, der næsten ikke var til at vaske af. Damen var fru muremester Madsens mor, og da hun arvede grunden i 1960, byggede Madsen en etplans villa med fladt tag, for at det ikke skulle tage lysindfaldet i deres eget hus i nr. 9. Madsen betroede mig, at de bærende vægge med vilje kun var dimensioneret til lige akkurat at kunne bære det flade tag, så kommende ejere ikke kunne sætte et tag på med høj rejsning, hvorved Madsens kunne få forstyrret udsigten og lysindfaldet fra syd.

Kammerater

Selv om jeg kun var sommergæst, gik det fint med

at finde legekammerater blandt de jævnaldrende helårsbørn på vejen. Enten legede vi hos hinanden, indendørs eller mange sammen og spillede fodbold, langbold eller stikbold ude på vejen, der er snorlige og plan fra Helmsvej og næsten til Skråvej I gruppen af børn var jeg den ældste og stærkeste og havde tillige en vis succes med diverse uden-dørs færdigheder, og det befandt jeg mig godt med. Jeg var efterhånden blevet 16 år og havde held til at score vejens kønneste pige, Hanne på 14, og i de måneder familien Christensen boede i sommerhuset, var vi sammen næsten hver dag, men når sommersæsonen var slut, indskrænkede kærestetiet sig stort set kun til et par timers ugentligt samvær om onsdagen på danseskolen i selskabslokalerne på Søborg Torv. Efter dansetimerne tog vi hver sin vej, Hanne mod Bagsværd og jeg mod København. Det du'r ikke rigtigt i den alder, så efter ca. 3 år, blev vi enige op at ophøre med at komme sammen og bare være venner.

Transport

Vi fire, far og mor, min storesøster og jeg, havde arbejde eller var i lære inde i København, hvilket betød at de ca. 12-13 km til og fra byen skulle foretages på hver af ugens arbejdsdage, men det gjorde vi hjertens gerne for at kunne nyde freden og omgivelserne i fritiden.

I starten benyttede vi det mest almindelige transportmiddel, cyklen, hvilket var skønt på fine dage, og surt når vejret var dårligt, men sådan var det bare.

Der var dog andre transportmuligheder nemlig Slangerupbanen fra Skovbrynet station eller at køre med De Røde Rutebiler, linje 167, der havde endestation ved Holmehus, købmand Becks ejendom på Skovdiget 2, tæt ved restaurant Skovbrynet og stationen med samme navn - kun 500 m fra vores sommerhus.

Med bus skulle man skifte på Søborg Torv til linje

16, som førte bl.a. min søster til Nørre Vold tæt på Post-og Telegrafhuset på Købmagergade, hvor hun arbejdede som omstillingsdame.

Skulle vi bare hjem til lejligheden på Tagensvej, var vi nødt til at skifte ved Emdrup endestation til sporvognslinje 10, der kørte ind ad Tagensvej

Offentlige transportmidler koster penge og vi skulle alle spare, da grunden havde været dyr og familien satsede stærkt på at få den betalt færdig så hurtigt som muligt, hvilket den blev på kun 4 år.

Regattaområdet afgrænsedes af skoven, banelinjen, Ringvej 4, Skovalléen og Bagsværd sø, og har en høj herlighedsværdi på grund af nærheden til skov og sø, og så talte man om, at S-banen snart kom som en velkommen afløsning for de motorvognstrukne kupévogne, Slangstrupbanen benyttede sig af.

Da jeg blev 16 år, købte jeg den dansk fremstillede knallert Skylon, og syntes at hele verden åbnede sig. Den blev brugt flittigt, og da min mor og far opdagede, hvor ubesværet man kom frem og tilbage uden at træde, købte de sig ligeledes hver en Skylon. Min søster foretrak cyklen, bus eller tog, fordi styrthjelmene, der var blevet gjort lovpligtig, ødelagde frisuren.

Min kammerat John fra Tagensvej 164, købte en brugt Mobylette, og vi brugte mange fornøjelige timer med at vedligeholde og pudse vore knallerter, ligesom der gik en hel del tid i forsøget på at få dem til at køre bare lidt hurtigere. Færdige tuningssæt fandtes ikke dengang, så vi måtte selv eksperimentere med teknikken at file i stemplet og cylinderen, hvilket af og til betød, at vi måtte købe nye dele, men når alting spillede, som det skulle, susede vi rundt i omegnen og havde det pragtfuldt. Da vi begge var blevet 18 - 19 år, foregik der de samme aktiviteter, men nu var det på vore Vespa

scootere, som kunne køre noget hurtigere, så vi kom længere omkring.

Forbrugsgoder i Luksusklassen

Familiens første bil blev købt i 1960 af en arbejds-kollega til far, og var en 8 år gammel Folkevogn 1200, mørkegrøn og den model, der havde en lille oval bagrude.

Det gav en behageligere transport til og fra byen og andre nyttige formål i al slags vejr, men transportudgiften blev dermed også dyrere med vedligeholdelse og benzin.

Når min far langt om længe havde fået et stort ønske opfyldt, en bil, skulle min mor også have sit store ønske opfyldt, en Nutria pels.

Dette højt skattede forbrugsgode skulle naturligvis ikke stå ude om natten, så der blev indkøbt en Jeppesen garage beklædt med blokhusbrædder og med vippeport, der kørte op under loftet. Garagen havde plads nok til, at der kunne indrettes en filebænk med skruestik og værktøj til små reparationer samt havemøbler om vinteren.

I Regattaområde var der stadig mange sommerhuse i 50'erne, færrest i den dyre ende nede mod Bagsværd sø, og flest i den ende, der var nærmest de offentlige transportmidler. Det gjaldt selvfølgelig også på Skovbrynet.

Efter de store villaer at dømme, især tæt ved Bagsværd sø, så er det et område for velhavere, firmaejere, direktører og kendte personer, og ud af dem var der én, som selv vi teenagere af en eller anden grund vidste hvem var, nemlig Nana Ditzel, der sammen med sin mand Jørgen havde sommerhus på Skovbrynet nr. 57, men som, trods familiens protester, blev eksproprieret af kommunen i starten af 1960'erne i forbindelse med planer om en ny, stor parkeringsplads inde i skoven bagved, og som dermed kunne få indkørsel fra

Familiens nyeste gode, en brugt, men velholdt Folkevogn 1200 / 1952.

Skovbrynet. P-pladsen blev anlagt i 1963 og stod klar til de kommende Nordiske Mesterskaber i kaproning på Bagsværd sø, og fremtidige store og små ro-arrangementer. Ved sådanne begivenheder var der mulighed for at slå telt op og campere, så længe arrangementerne varede
Året rundt, men især i weekend'erne, benyttes

Bilen skulle naturligvis ikke stå ude om natten, så den fik sit eget fine "hus".

pladsen af de mange mennesker, der søger til skov og sø. På vinterdage, når der er sne nok, er arealet fyldt med biler, som har bragt børn og voksne ud til ski- og kælkebakken på Højnæsbyrget.

Efter at familien havde fået bil, hændte det nogle gange i løbet af vinteren, at vi tog ud for at se, om alt var i orden. Bortset fra at der var koldt og klamt og en indelukket vinterlugt indendørs, oplevede vi heldigvis aldrig, at der havde været ubudne gæster.

Ind - og ud af området

Var man i bil og skulle ind eller ud af Regattaområdet, der overvejende var lavtliggende omend med stigende terræn op mod Højgård, var den eneste mulige vej, Skovalleen, der begyndte ved Ringvej 4., og selv om det var et rimeligt stort område, var

Helmsvej, endte brat med en 3 meter, stejl skrænt, tydeligt markeret med en bom.

der ikke så mange veje og sideveje, som skyldes, at de fleste parceller var store, på omkring 1200 - 2000 m². Enkelte var dog en hel del større og nogle havde søbred til Nydam, den store opdæmmede, krumme sø i midten af området.

Var man på gåben, cykel eller knallert var der flere muligheder, f.eks. kunne man komme ud af området ved at krydse Slangerupbanens ubevogtede jernbaneoverskæring på Nydamsvej, som dengang kun havde ét spor. Når 2 toge skulle passere hin-

anden, skete det bl.a. på parallelspor på Bagsværd station.

Selve overskæringen var ret bred, da der var taget hensyn til anlæggelse af dobbelte spor, hvilket var nødvendigt, når banen skulle elektrificeres, og derfor var der god oversigt i begge retninger.

Efter at have krydset Højgårdsvænge, hvor vejens stigning blev endnu mere markant, kom man op på Bagsværd Hovedgade, tæt på krydset med Ringvej

4 og områdets højeste punkt. Her stod en mindesten med inskription for genforeningen i 1920.

Kort efter krydset Ringvej 4 og Bagsværd Hovedgade, var der på ringvejen i retning mod Ballerup, lavet en vældigt stor rundkørsel uden andre tilslutninger end Ringvej 4, ind og 180 grader rundt og ud, så at sige lige igennem, men som var planlagt til at skulle indgå i tilslutningsvejene, når Hareskovvejen blev forlænget her ud til.

Hareskovvejen fik dog forinden status af motorvej, så krydsningerne med andre veje sker ude af niveau. Derfor var Rundkørslen overflødig, bortset fra, at den en overgang fungerede som endestation for De Røde Rutebiler linje nr.163.

Rundkørslen blev erstattet af en firesporet bro over Hareskovvejen for Ringvej 4, som endnu ikke var ført helt i gennem til Frederikssundsvej, men endte med en bom ved Skinderskovvej i et T-kryds; til venstre gik vejen mod Herlev og til højre mod Ballerup via Egebjerg.

På den anden side af bommen var der agerjord, hvor der nogle år stod hvede og andre år en flot gul sennepsmark.

I forbindelse med Motorvejsbyggeriet 1969 – 1973, forsvandt de sidste huse på Bagsværd Hovedgade, som lå over for Højgaard, ligesom Genforeningsstenen i samme omgang blev flyttet til en position helt oppe på toppen af bakken på hjørnet af Bagsværd Hovedgade og Ringvej 4, hvor den står den dag i dag.

Ved krydset står tillige 13 km stenen.

Da Slangerupbanen, som i mellemtiden var kommet til at hedde Farumbanen, blev elektrificeret 1977, blev overskæringen ved Nydamsvej nedlagt og strækningen efter overskæringen op til Bag-

sværd Hovedgade skiftede navn til Ved Højgård.

Højgårdsvænge, der krydser Nydamsvej, slutter i den ende op mod Ringvej 4 i en kort trappe, og fortsætter på den anden side i den smukke Højgårds Allé, der fører ned til den gamle Bagsværd Station og vejen Til Banen, hvor den meget smalle bygning, der rummede Bagsværd Bio, lå indtil slutningen af 50'erne.

Stadig, hvis man er på cykel eller gående, kunne man fra Regatta kvarteret komme til området ved Aldershvileparken, enten ved at gå helt ned til søen ved restaurant Søvavillonen der var en træbygning fra 1907, men som brændte i 9.feb.1951 og blev erstattet af Regatta Pavillonen, fortsætte forbi Bagsværd Roklubs faciliteter, eller man kan, fra Skovalleen, benytte Kurstien, som vi teenagere kaldte Kærlighedsstien eller Kyssestien, dels fordi man her kunne gå uset mellem de høje hække, der udgjorde de bagerste skel til haverne, og dels fordi der ingen belysning var, kun måneskin.

Navnet Kurstien stammer fra dengang den velanskrevne Hareskov Kuranstalt lå på hjørnet af Bagsværdvej og Skovalleen. Den havde sin storhedstid indtil midt i 1930'erne, hvorefter kundeunderlaget aftog. Kuranstalten eksisterede fra 1907 til 1943, hvor den blev stukket i brand af frihedskæmpere, fordi den tyske besættelsesmagt havde planer om at benytte bygningerne til sårede tyske soldater. På det store område Kuranstalten og de tilhørende funktionærboliger dækkede, ligger der i dag villaer, Bagsværd Friskole (den tidligere Hannaskolen) og Hareskovbo som er et pensionistkollektiv med en tilhørende plejehjemsektion.

Var man lidt fræk, kunne man komme gennem den private kostskoleafdeling Haraldsgave, hvis bagindgang mandede ud i den del af Aldershvilevej,

der ligger på søsiden af Bagsværdvej (i dag en del af Slotsparken) som en del af Aldershvile parken.

Helmsvej

Helmsvej var på det sidste stykke op mod skoven belagt med løse småsten og endte blindt i en ca. 3 meter høj, stejl skrænt, der nærmest lignede et jordskred. Afslutningen var tydeligt markeret med rød/hvide bomme tværs over vejen.

Linjeføringen gav en klar formodning om, at Helmsvej skulle føres videre frem til Frederiksborgvej, når Slangstrupbanen blev elektrificeret

Man kunne som gående om end med stort besvær og ikke helt risikofrit komme op og ned af skrænten. Derfra løb der en trampet sti langs diget ind mod skoven, som førte frem til Frederiksborgvej og Skovbrynet station

Den anden mulighed her var en to meter bred grussti mellem ejendommene Helmsvej nr. 49 og 51. Via den kunne man komme op på det store, uglejede græsareal og ad en trampet sti gå langs banelinjen frem til stationen, bus 167 og købmand Beck. Denne vej var lidt længe end via Helmsvej, men til gengæld kunne det foregå, uden at man risikerede liv og lemmer.

Da Helmsvej blev forlænget, blev stien annulleret og striben lagt til grunden nr. 49.

På Skovbrynet, mellem grundene nr. 33 og 35, lige over for, hvor Skråvej støder til, er der en sti, som fører direkte op i skoven ad en meget stejl stigning.

Da mine forældre købte grunden Skovbrynet 4, var kun den del af vejen, der går fra Helmsvej til Skråvej asfalteret, resten af vejen ned til Bagsværd sø var stadig en grusvej og temmelig kuperet og med græsabat mellem vejen og parcellerne. På det asfalterede stykke var vejen sat med kantsten og de 2,5 meter brede fortove var grusbelagt, så det

var nødvendigt at holde ukrudtet nede for, at det skulle vedblive at se pænt ud, og det var de fleste grundejere enige om, at det skulle der til.

I løbet af vinteren 1951 og foråret 1952 blev der udført et vejforbedringsarbejde på resten af vejen ned mod Bagsværd i stil med den første del. De hidtidige store niveauforskelle ses stadig på højdeforskellene, der forekommer i haverne, der har facade til Skovbrynet.

Hvor det stammer fra, ved jeg ikke, men det hed sig, at arbejdet blev udført af en flok soldater fra Farum kaserne. Dette har ikke kunnet bekræftes.

Afslutningen på Sommerhusperioden

I juni 1962 blev min far ramt af en lille hjerneblødning, som det tog ½ år at komme sig så meget efter, at han kunne genoptage sit arbejde hos Laur. Knudsen, men det skulle vise sig, at han ikke mere var i stand til at holde tempoet, og måske heller ikke den håndværksmæssige præcision der kræves, når man fremstiller standseværktøjer, så han blev opsagt, 58 år gammel, og fik en uventet fratrædelses godtgørelse, vist på 3 mdr. løn, som en anerkendelse for hans stabile indsat i de 15 år, han nåede at være der.

Min mor var derefter ene om at have en indtægt og måtte påtage sig næsten alt det daglige arbejde samt passe min far. Det sled hårdt både på krop og sjæl, og hvad end årsagen har været, så fik min mor konstateret kræft i maveregionen i 1964, blev opereret, tabte sig meget, og kunne ikke vende tilbage til sit faglige erhvervsarbejde med konfektur.

Hvis mine forældre oprindeligt havde haft en ønskedrøm om at bygge helårshus og flytte til Skovbrynet 4, så forsvandt denne mulighed nu, hvor pensionisttilværelsen stod lige for. Det svigtende helbred betød at grunden skulle afhændes.

Min storesøster og svoger var ikke interesseret i

at købe. Jeg studerede endnu og var netop blevet forlovet med Karen. Vi ventede vort første barn, så det ville være uforsvarligt at sætte sig for 90.000 kr., som grunden blev sat til salg for i året 1964.

Der gik kun få uger, før der var en køber inde fra København, som havde to døtre, der læste på universitetet, og han havde også hørt, at nu kom

S-banen snart, hvilket betød 20 minutters drift og dermed hurtig forbindelse ind til byen, og så kunne man godt bo ude på landet, og de to piger alligevel passe deres studier inde i byen.

S-banen kom dog først i 1977, så døtrene var for længst blevet færdige med deres uddannelse, var blevet gift og flyttet hjemmefra.

Stien mellem grundene Helmsvej 49 og 51 set mod banen fra Skovbrynet 4.

Året der gik - Gladsaxe 2011/12

– samlet af Jens Mortensen

Oktober

Gladsaxe Kommune blev udpeget til at være blandt de 10 bedste i landet i disciplinen 'økonomistyring.

Med yderligere 13 mio. kr. til trafiksikring ville kommunen fortsat leve op til at være 'Årets trafiksikkerhedsby'. Yderligere afsattes 10 mio. kr. til udbygning af cykelstinet med etablering af supercykelstier.

24 ud af byrådets 25 partier stod bag budgettet for 2012.

Gladsaxe Lokalhistoriske Forening fejrede 70 års jubilæum med en velbesøgt reception og udgivelsen af bogen 'Gladsaxehistorier - en artikelkavalkade'.

Novo Nordisk tog første spadestik til nyt administrativt domicil på 50.000 m² i Bagsværd, der forventes at rumme 1100 medarbejdere.

November

Postkasser ved villaer og rækkehuse skulle nu placeres ved skel - i etageboliger etableredes brevkasseanlæg ved hoveddøren.

Kommunen vedtog stor investering i velfærdsteknologi på ældreområdet.

Borgernes Hus på Søborg Hovedgade (det gamle posthus) fejrede 25 års jubilæum.

Gladsaxe Kommune blev Bedste Online Kommune 2011 foran Vejle Kommune. Gladsaxe fik blandt andet prisen for sin gode hjemmeside, sin Facebookside og sin kommunikationsstrategi.

Kulturprisen gik til folkedanserleder Bent Grøl-

sted og ungdomslederprisen til spejderleder Dines Nøddegaard Erschen.

Det 16 m høje juletræ ved rådhuset knækkede dagen efter det var blevet tændt. Et nyt træ var klar 1. december.

December

Skovbrynet S-station blev genindviet efter en større reovering.

Parkour-område blev indrettet i sportshallens foyer.

Kommunen anmeldte en medarbejder til politiet for underslæb for knapt to millioner kroner. medarbejderen erkendte underslæbet.

Januar

Gyngemosehallen i Mørkhøj blev indviet.

Byrådet uddelte årets idrætspriser: Idrætsprisen gik til 800m løberen Andreas Bube, Bagsværd Atletik Club. Idrætslederprisen gik til Henrik Mortensen, Bagsværd Roklub.

Tegneren Ib Spang Olsen, Bagsværd, døde 90 år gammel. Naturfredningsforeningen plantede senere på året en minde-eg for ham i Aldershvi-leparken.

Gladsaxe Kommune blev placeret i den nederste fjerdedel i en undersøgelse af de mest omtalte byer i Danmark.

Gladsaxe havde besøg af en delegation fra Bangladesh, Burkina Faso, Ghana, Nepal, Tanzania, Uganda og Zambia, der skulle høre om den danske kommunale selvstyreform i praksis.

Februar

Efter Kommunens køb af Bagsværd Fort vedtoges en plejeplan, der skal frilægge fortet for bevoksning, hvilket skete i oktober. Den øgede tilgængelighed skabte mulighed for etablering af en forhindringsbane.

Marts

Sportscentret sparede 1/4 mio. kr. om året ved at skifte de gamle pærer ud med nye LED-lamper. 40 års jubilæum for Telefonkæden, en gruppe af frivillige, der hver morgen ringer til ca. 150 pensionister for at høre om alt er vel.

Gladsaxe Musikpris gik til klarinettisten Mathias Kjøller.

Visionen om ringbyen - byerne langs den kommende letbane - blev formuleret i et politisk charter 'Loop City'.

Kommunalpolitikerne Erling Schrøder og Peter Nielsen, begge Socialdemokraterne, takkede af efter hhv. 42 og 30 år i byrådet.

April

Ytringsfrihedsprisen uddelt af SF og Enhedslisten gik til Abdulahi Al-Kwawaja (med både statsborgerskab i Danmark og Bahrain) for arbejdet for demokrati i Bahrain.

Maj

Plejeplanen for Radiomarken indeholdt forslag om rydning af store dele af bevoksningen samt hegning af dele af området, hvor der skulle gå kvæg og får. Friluftsrådet gjorde indsigelse mod forslaget med opsættende virkning. Hundeluffere kæmpede for retten til at have hunden uden snor i området, og nogle begik selvtægt ved at fjerne de opsatte skilte med 'hund i snor'.

Den økonomiske krise satte sine spor med en del tomme butikker. En rapport opfordrede lokale butikker til at satse på service over for kunderne.

Juni

Byrådet godkendte placeringen af de kommende stationer langs letbanen, der kommer til at følge Gladsaxe Ringvej og Buddingevej med stoppesteder på Dynamovej, Trafikpladsen, Gladsaxevej, Buddingecentret, Buddinge Station og Gammel-mosevej.

Gladsaxe Kommune havde inviteret de nordiske venskabsbyer, norske Ski, svenske Solna og finske Pirkkala, til konference om affaldshåndtering. Distortion-festivalen besøgte Skovbrynet Station med gadefest under motorvejsbroen.

Juli

Døgnposten opsatte pakkeautomat til modtagelse og afsendelse af pakker ved Buddinge Station. Den økonomiske krise satte sig også spor i husprisernen, der faldt med 16 % på et år.

August

Kommunens største folkeskole - sammenlægningen af Høje Gladsaxe Skole og Marienlyst Skole - blev indviet og fik navnet Grønnemose Skole. Værebroskole skiftede navn til Skovbrynet Skole. Gladsaxedagen, der fejrede 31 års fødselsdag bød på høj solskin og underholdning ved Søs Fenger og Danseorkestret.

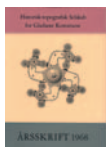
September

Politistationen på Fremtidsvej lukkede for personlig betjening bortset fra et par timer torsdag aften. Teatret Mungo Park opførte forestillingen 'Bo bedre' i den gamle tobaksfabrik på Tobaksvejen. Kommunens budget for 2013 blev vedtaget af Socialdemokraterne, Radikale Venstre og SF. Der bliver et særligt fokus på den sociale indsats i Høje Gladsaxe og Værebroskole.

Kilder

Bagsværd/Søborg Bladet, Gladsaxe Bladet, gladsaxe.dk

Foreningens publikationer

Årsskrift 1968

Højgaardsfundets hagekorsfibula.
Højgården i Bagsværd.
Befæstningsanlæggene i Gladsaxe.
Kulsvindning.
En kærlighedshistorie fra Aldershvile.
Glimt fra udstillingen 'Da vi var bønder'.

Årsskrift 1969

Høvl eller husfred - vægmaleri af 'dørvogteren'.
Svanen - om Baadfarten.
Buddinge Byhorns sidste Brandtuder.
På besøg i Bagsværd omkring år 1800.
Lillemosegaard - Gladsaxe kommunes første og største sociale institution.
Bagsværd Kro et 300 års jubilæum.

Årsskrift 1970

Gladsaxe sogn i middelalderen 1.
Om Gammelmosen.
Fra 'Pængeløse Overdrev' til Søborg Magle.

Årsskrift 1971

Gladsaxe sogn i middelalderen 2.
Boligforholdene i Gladsaxe sogn til 1766.
Prinsesseskolen - Kongens skole - 250 år.
Havekolonien Voldly.
Ombygning af Højgaard i Bagsværd 1969-71.

Årsskrift 1972

Gladsaxe Kirke - en velbevaret middelalderkirke.
Jægerslyst, mit fødehjem v. Jørgen Jørgensen.
Bagsværd Kostskole - en af landets største privatskoler.

Årsskrift 1973

Udskiftning af jordfællesskabet.
Johannes Schlanbusch, min far.
Gladsaxe Kommune i Oldtiden.
Oldtids- og andre fund i Gladsaxe Kommune.
Hvor blev fanen af? Om Buddinge skoles fane.
Kort over oldtidsminder i Gladsaxe

Årsskrift 1974

Gamle vejspor og hulveje i Store Hareskov.
Da Bagsværd hørte under Frederiksdal.
To flinteøkser - fundet ved Krogshøjvej i Bagsværd.
Erindringer om Mørkhøj og om den gamle rytterskole Bagsværd - fra landsby til villaby.

Årsskrift 1975

Den Nordsjællandske Vildtbane - om kongelige jagter. København-Slangerupbanen.
På Bagsværd Station år 1908 - yngstemands erindringer ved Georg Bakke.
Københavnerbønder og andet Godtfolk.

Årsskrift 1976

Ildebrand på Bagsværd Kro - 1821.
Den første børnehjælpsdag i Bagsværd - 1909.
Søborg i nybyggeperioden.
En historisk-arkæologisk vandring over de nedlagte gårde Lundegårds og Hyldegårds marker.
Gladsaxe Lokalhistoriske Arkiv

Årsskrift 1977

Erindringer om Bagsværd kirkes opførelse.
Tilbageblik fra en skov under besættelsen.
Breve fra en ung landmand - Kristian Worms breve fra 1893-98.

Årsskrift 1978

Stednavne i Gladsaxe Sogn.
Den socialpolitiske udvikling i Gladsaxe – et tilbageblik.

Årsskrift 1979

Harreskoven i Gladsaxe kommune.
Søborg Forskønnelsesforening.
Vintersport i Bagsværd – Højnæsbjerg.
Hastighedsløb på Bagsværd Sø.

Årsskrift 1980

Det kommunale fattigvæsen i Gladsaxe indtil 1891.
En gravhøj i Gladsaxe – Rævehøj ved Gladsaxe Skole.

Årsskrift 1981

På udgravning med eleverne.
En strøgtur på Søborg Hovedgade i 1914.
KFUM-spejderne i Bagsværd
Spejderliv (KFUK) i Harreskoven.
Glimt fra en udstilling i anledning af 40 års jubilæum i Selskabet.

Årsskrift 1982

Kirkeminder fra Gladsaxe.
Skovminder fra Gladsaxe. Forstlige titler.
Kirketårne – klokker eller forsvar?

Årsskrift 1983

Farvel til en stol – Borgmester Tove Smidth.
Toget – Ib Spang Olsen.
Gøgeungen, der slog sig ned i mosen (om TV-byen).
Den mere beskedne tid – dengang – drengeår i Søborg.

Årsskrift 1984

Fra folkebogsamling til kulturhus.
Fra læsestue til moderne skolebibliotek.
As time goes by, Shu-Bi-dua og Hændel.
Lånte billeder på væggen.
Kærlighed ved første lånerkort. Jeg går lige på biblo.

Årbog 1985-86

Arbejdet i de gamle sogneråd.
Fredninger i Gladsaxe Kommune.
Læge blandt venner og fjender – Kaj R.O. Jørgensen.
Gudfrygtighed først og resten så – måske.

Årbog 1987-88

Gladsaxe Kommune omkring 1820.
Kongens bønder i Gladsaxe og landboreformerne.
Svanerne på Kurstien.
Fra det gamle Buddinge.
En Bagsværd dreng fortæller.

Årbog 1989-91

Mit Søborg.
Søborg er verdens navle.
Gladsaxe – huse med sjæl og identitet.

Årbog 1992-93

De gamle gårde i Gladsaxe Kommune.
Erindringsglimt fra Tornehøjgård mv.
Vi byggede Hus på Buddingevej baade i 1896 og i 1942.
Et kvindemord under krigen.

Årbog 1994

Der udkom ingen årbog

Årbog 1995

Gladsaxe Kommune under besættelsen 1940-45.
Civilbeskyttelsestjenesten i Søborg under anden verdenskrig.

Årbog 1996-97

Provst Bentzons selvbiografi. Adskilligt i Vers og Prosa.
Fra mejeridreng til tjenestemand.
Min tid blandt de skrappe drenge på Stengården.

Årbog 1998

Idrætten før 1923.
Vinteridræt i Bagsværd og Søborg.
FIGs jubilæumsbog. Bagsværd Stadion.
Skovdiget. Gladsaxe Idrætspark Marielyst.
Bagsværd sø.
Priser til idrætten. Store idrætsbegivenheder i Gladsaxe.

Årbog 2000-2001

Fra fattiglem til aldersrentenyder. En driftig cykelhandlerfamilie krønike (Bristol). Da Mørkhøj var en idyllisk landsby.

Jubilæumsskrift 1941-2001

Baggrund og optakt.
Verdens navle.

Årbog 2002-2003

To borgmestre (Erhard Jacobsen og Ole Andersen).
Valdemar Henriksen og industrikvartererne i Gladsaxe og Mørkhøj.
Lykkehjulet 2 – om Stengårdskvarteret.

Årbog 2004

Hanna-skolen, en skole bygget på værdier.
Gladsaxe digte.
Skoledreng og bondeka'1 på Gladsaxevej i 1940'erne.

Årbog 2005

Hanne Andersen på Hovedbiblioteket.
Familien Binger og jeg
Lille Edel og Møllerne fra Buddinge.
Hareskov Kuranstalt – visioner og virkelighed.

Årbog 2006

Rock og Pop i Gladsaxe (om Gladsaxe Te-enclub og Beatforum).
Gladsaxe Gymnasium 1956-2006.

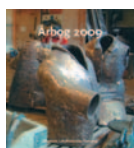
Årbog 2007

Cirkus i Gladsaxe – om Cirkus Morenos vinterkvarter og stakit på Buddingevej.
Søborg Ungdomshjem er gået over i historien.
Åben himmel, blomster og dyr – sommer minder fra Bagsværd.

Årbog 2008

50 år med Boligselskabet Kildevænget på Solnavej.
Firmaet A/S Niro Atomizer.
Arkæologisk undersøgelse ved afkørsel 20, Gladsaxe.
Englandskrigene august, september og oktober 1807.

Årbog 2009

50 år med den gyldne kæde - om borgmesterkædens jubilæum.
Erindringer af socialudvalgsformand Erling Schrøder. Gladsaxe fornyede Søborg Skole allerede i 1920'erne.

Et broncestøberi formes - om Leif Jensens broncestøberi i Bagsværd.
Bagsværd Kostskole og Gymnasium 100 år.

Årbog 2010

Posten i Gladsaxe - om særstempler fra Bagsværd Postkontor.
Buddinge Trælasthanandel.
En gang FDF'er altid FDF'er.

Årbog 2011

Fra lakplader til skoletasker - boghandel i Søborg i 88 år.
Posten i Gladsaxe 2 - om særstempler fra Buddinge og Søborg.
Uddrag af Gladsaxegårds historie.
Foreningen Norden i Gladsaxe.
Historien om initiativrige FDF'ere.

Årbog 2012

Farvel og tobak! Om 59 års cigaretproduktion på Tobaksvejen.
Folk med generatorbiler havde ingen øjenbryn.
En spændende livstrilogi - skiltemaler m.m.
Gladsaxe Landsby inden Branddamsbyggeriet.
Vesterbros selvbyggere.

Gladsaxehistorier - en artikelkavalkade
25 fortællinger om kommunens fortid skrevet af Eva Molin fra Gladsaxe Byarkivs lokalhistoriske afdeling. Udgivet i forbindelse med foreningens 70 års jubilæum.

Gladsaxe-bogen I

Træk af Gladsaxe-Herlev Kommunes historie fra de ældste tider til 1909. Skrevet af C.L.B. Cramer. Udgivet 1949. 2. oplag 1979.

Gladsaxe-bogen II

Gladsaxe Kommunes historie fra 1900-1941. Skrevet af Mogens Lebech. Udgivet 1971.

Gladsaxe-bogen III

Beskrivelse af Gladsaxes udvikling fra landkommune til moderne bysamfund. Skrevet af Carl Erik Andresen, Ning de Coninck-Smith, Birgit Andersen, Edmund Hansen, Arne Hermann og Svend A. Jensen. Udgivet 1991.

Da vi var bønder - Gladsaxegårdenes historie

De fire landsbyers historie med gennemgang af de enkelte gårde. Skrevet af Lone Dam, Vibeke Filipson og Eva Molin. Udgivet 1999. 2. oplag 2008.

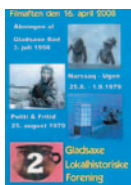

Folketællingen 1787 - Gladsaxe Sogn

Tællingen gengivet som den så ud på listerne fra 1787 og transskriberet af Inger Hartby, så man kan læse teksten i maskinskrift. Udgivet 1988.

DVD 1 - Filmaften 17.oktober 2007

Det svenske Kongebesøg
Første borgmester
Den afklædte skatteborger
Arveprins Knuds Vej
Gladsaxe får borgmesterkæde
Boligvirke
Speedway i Gladsaxe
Skandinaviens første motorløb

DVD 2 - Filmaften 16. april 2008

Abningen af Gladsaxe Bad 3. juli 1958
Narssaq - ugen 25.8.-1.9. 1979
Politi og fritid 25. august 1979

DVD 3 - 10. november 2008

Gladsaxefilmen 1946
Søborgfilmen
Da sporvognen kom til Søborg

DVD 4 - 19. november 2009

Dagen i dag er historie i morgen
Sidste og første kommunalbestyrelses-
møde i 1978
Gladsaxe Festival 1977
Venskabsbørneby i Gladsaxe 1967

DVD 5 - Filmaften 23. november 2010

Islands præsident på besøg 1954
Høje Gladsaxe bygges 1961-1966
Boligvirke - Skoleparken bygges 1954
International skøjtegalla 1964
Juleoptoget 1994

DVD 6 - Filmaften 16. november 2011

Borgmestervalget 1962
Erhard Jacobsens Gladsaxe
Budgetdag 1987
Gladsaxe Kommune fylder 150 år

Postkort enkelte og dobbelte

10 forskellige motiver fra det gamle Glad-
saxe, Mørkhøj, Bagsværd, Buddinge og
Søborg.

Ovenstående bøger til/med 2006 - kan købes for kr. 40,-/stk. (for medlemmer kr. 25,-) og fra 2007- kr. 100,-/stk.
Register til Årsskrifter/Årbøger 1968-1995: kr. 40,- (for medlemmer kr. 25,-). Folketællingen 1787: kr. 40,- (for medlemmer kr. 25,-)
Da vi var bønder - Gladsaxe gårdenes historie: kr. 175,00 (for medlemmer kr. 125,00). Jubilæumsskrift 1941-2001: kr. 15,- (for
medlemmer kr. 10,-). Postkort: 1 sæt enkelte kr. 10,- , 1 sæt dobbelte kr. 15,- .

Kontingent og betaling for publikationer: www.gladsaxelokalhistorie.dk
Foreningen er medlem af Dansk Lokalhistorisk Forening.

Illustrationer

Billederne er udlånt fra Gladsaxe Byarkiv, lokalhistorisk afdeling. For enkelte illustrationer i dette bind har det været umuligt at finde frem til den retmæssige copyright-indehaver. Såfremt vi på denne måde har krænket ophavsretten, er det sket ufrivilligt og utilsigtet. Retmæssige krav i denne forbindelse vil selvfølgelig blive honoreret, som havde vi indhentet tilladelse i forvejen.

Gladsaxe Lokalhistoriske Forening

Bestyrelsen

Formand: Arne J. Fogt, Buddingevej 350 st.th., 2860 Søborg.
Tlf.: 3967 0346 • mail: arnefugt@hotmail.com

Næstformand: John Ejsing, Solnavej 20, 2. tv, 2860 Søborg
Tlf.: 3967 3125 • mail: ejsing@post.tele.dk

Sekretær: Flemming Bruun, Maglegårds Alle 29, 2860 Søborg
Tlf.: 3969 9101 • mail: flemming.bruun@gmail.com

Kasserer: Knud A. Jensen, Skovdraget 3, 2880 Bagsværd
Tlf.: 4498 4572 • mail: skovdraget@privat.dk

Jens Mortensen, Vandkarsevej 18 A, 2880 Bagsværd
Tlf.: 4444 0589 • mail: jmo@kabelmail.dk

Robert Baldorf, Søborg Torv 2, 1. 216, 2860 Søborg
Tlf.: 3969 7165 • mail: robert.baldorf@post.tele.dk

Suppleanter: Jørgen Olsen, Solbærvænget 35, 2880 Bagsværd
Tlf.: 3956 1234 • mail: jo@webspeed.dk

Bent Jørgensen, Godtgemt 22, st.th, 2880 Bagsværd
Tlf.: 4444 2950 • mail: bhjgodtgemt@tiscali.dk

Indmeldelse

Indmeldelse i foreningen sker ved indbetaling af 125 kr. på foreningens bankkonto 1551-6483437

Gladsaxe Lokalhistoriske Forenings hjemmeside:
www.gladsaxelokalhistorie.dk

Gladsaxe Lokalhistoriske Forening